

Értékes Gyomaendródi Könyvtár

FJB 12.1

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 1. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. január

B.U.É.K.

A tartalomból:

Önkormányzati hírek - 3. oldal

IN MEMORIAM: Dinya János - 4. oldal

Hunyai számvetés - 5. oldal

Karácsonyváro a Szent Gellértben
- 7. oldal

Gyomaendrődi adventi gyertyagyújtás - 20. oldal

ÚJ ÉVI KÖSZÖNTŐ

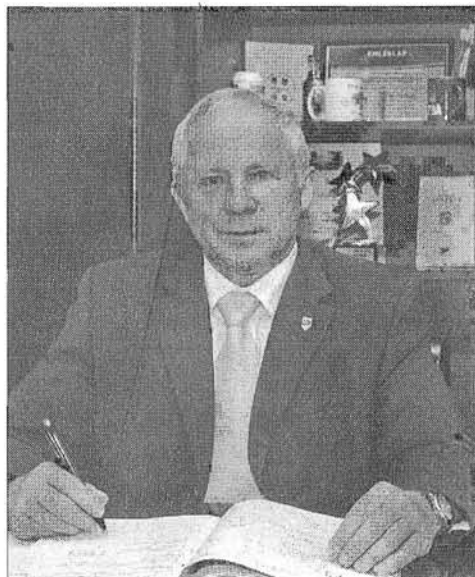
Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Kedves Gyomaendrődiek!

Új év kezdetén naponta többször köszöntjük egymást, Boldog új évet, B.u.é.k. vagy más hasonló üdvözlési formákkal. Mindannyian azt szeretnénk, ha a ránk váró új esztendő még sikeresebb, még jobb lenne, akinek pedig az előző sok rosszat, szerencsétlenséget hozott, az újtól csak a jót szeretné.

Igen, beköszöntött a 2013. év, melynek mindannyian reményekkel telve örülünk! Ugyanakkor egy kis megálásra is kell, hogy készítsen bennünket, hogyan telt az elmúlt év, számba kell vennünk sikereinket, kudarcainkat és azt is, hogy mindent megtettünk-e a jobb, a szebb és a sikeresebb érdekében.

Gyomaendrőd életében az elmúlt év legfontosabb kihívása, hogy meg tudunk-e felelni a járási székhely kívánalmainak, el tudjuk-e érni, hogy közel 50 év után ismét járási székhely legyen településünk. Igen ezt elértük, sőt a 30 évvel ezelőtti ígéretet is beváltotta képviselő-testületünk, hogy a város közepére kerül a Városháza, átadva a szép patinás Szabadság téri épületet a járás szolgálatának. Természetesen más fontos dolgok is történtek, talán azzal a stabilitást jellemző értékeléssel kezdeném, hogy költségvetésünk kiegyensúlyozott volt, folytattuk belvívóprogramjainkat, de csinosodott, szépségteljes városunk. A helybéli vállalkozások is fejlődtek, külön emlékeztet számomra a június 20-i nap mikor két vállalkozásnál is projektnyitó rendezvény volt. A Skylotec Hungary Kft. és a Mamutec Hungary Kft. nyert 100-100 millió Ft összegű támogatást fejlesztési céljaikhoz, megvalósíthatóvá téve ezzel kétszer akkora értékű beruházást. Természetesen rajtuk kívül munkahely-teremtési és - megtartási pályázatokon is eredménnyel szerepeltek vállalkozóink. Valamint összességében is elmondható az idei év vállalkozói sikere, mert adóbevételünk 20 millió forinttal nagyobb, mint a tervezett.

Mire számíthatunk a 2013-as évben? Több futó pályázatunk van, melynek kezdését készítjük vagy eredményhirdet-

tésére várunk. Közel 1 milliárd forintos a szennyvíztelep rekonstrukcióját célzó nyertes pályázatunk, melynek megvalósítása 2013-ban és 2014-ben történik. Végre befejeződik egy 2006-ban elindult beruházásunk és iszaptalanításra kerül a Hantos-kerti holtág megmaradt fél szakasza és a Fűzfás, valamint a Csókási zug teljes területe. További belvívó programunk is van ezen idő alatt. Két fontos turisztikai pályázatunk eredményére várunk, „A lélekkel a Körösök mentén” 100%-os támogatottságú pályázattal szebbé és vonzóbbá válhat városunk az ide érkezők számára, míg a fürdőfejlesztéssel a Ligetfürdő szolgáltatásait kívánjuk bővíteni.

Olyan fejlesztések is fontosak, melyet nem a városházán döntünk el, tehát állami forrásból történik a finanszírozásuk. Ilyen a folytatódó vasútberuházás, és a szintén idetartozó aluljáró építés, mely beruházások befejezése 2014-ben lesz.

Tehát van mit tenni az elkövetkező esztendőben, melyhez a legjobbakat kívánom Gyomaendrőd polgárainak.

Kívánok Boldog, Istentől áldott gazdag új esztendőt!

Gyomaendrőd, 2012.

Várfi András
polgármester

Önnek joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület december hónapban

December 20-án ismét összeültek a Kistérségi Társulás Képviselő-testületei közös döntéshozatal miatt a Polgármesteri Hivatal Nagytermében.

Az együttes ülés napirendi pontjai:

A Térségi Humánsegítő Szolgálat feladatrendszerének átszervezése

A Képviselőtestületeknek arról kellett döntést hozni, hogy az átszervezés miatt a Térségi Humánsegítő Szolgálat működését 2013. január 1-től hogyan biztosítsa a társulás. Egy korábbi megállapodás alapján két alternatíva volt elfogadható és került kidolgozásra.

A.) Önállóan működő költségvetési szervként működik tovább

B.) Beintegrálódik a Térségi Szociális Gondozási Központba külön feladatellátásként.

Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya Települési Önkormányzatok Társulása 2013. évi munkatervének elfogadása

A munkaterv készítését kötelezően a törvény nem írja elő, de mindenképpen kiszámíthatóbbá teszi úgy a társulást, mint a hivatal munkáját.

Intézményi Társulás iskolajáratára kötött szerződés módosítása

A Mobilbusz Közlekedési Kft. kérte a szolgáltatás díjának emelését január 1-től, ezért kellett módosítani a megállapodást.

Társulási megállapodás felülvizsgálata

Törvényi változás miatt került sor a társulási megállapodás felülvizsgálatára, mivel a 2013. január 1-től mint jogi személyiséggel rendelkező szervezetként fog működni. A működéssel kapcsolatos feladatokat közös hivatal látja majd el.

Az előterjesztést több bizottság is tárgyalta, és az volt az egybehangzó véleményük a Képviselő-testülethez, hogy a Társulási Tanács tagjai tagonként 1-1 szavazattal rendelkezzenek. (Ez a javaslat, gesztus értékkel is bírna a kisebb települések felé.)

A fenti napirendi pontok közül az első három többségi egyetértéssel elfogadásra, míg a negyedik előterjesztés elutasításra került, mivel a helyi képviselők egy része nem értett egyet az azonos szavazati aránnyal. A hozzászólásoknál Csárdaszállás Polgármester Asszonya sajnálatát fejezte ki, hogy nem született megnyugtató döntés és egyúttal kifejezte csalódottságát is a nemmel szavazó képviselők felé.

A Kistérségi Társulás együttes ülését követően, 14 órától hívta össze a Polgármester Gyomaendrőd város Képviselő-testületét az év utolsó, soron következő döntéshozatalára.

Beszámoló a 2012. évben benyújtott pályázatokról

Tájékoztató jelleggel készült az előterjesztés, melynek célja: a 2012. évben benyújtott pályázatokról tájékoztatás.

A Kistérségi Iroda közreműködésével kerül korszerűsítésre a szennyvíztisztító telep, melynek megvalósulása 2014. 12. 01.

A projekt nettó összege: 859. 171. 000. Ft. Támogatás: 700.270.465 Ft.

Az önkormányzat intézményei közül hét nyújtott be pályázatot. (Rózahegyi Kálmán Kistérségi Általános iskola, Városi Egészségügyi intézmény, Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Térségi Szociális Gondozási Központ, Kis Bálint Általános Iskola, Kner Imre Gimnázium, Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi óvoda)

Az intézmények által eddig elnyert támogatás összesen: 63.134.636. Ft.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2012. évben az alábbi pályázatokat nyújtotta be:

Pályázat megnevezése	Támogatási intenzitás %	Támogatási igény/Ft	Eredmény
Kistérségi Óvodai intézmények fejlesztése	100	50.000.000,	Döntés még nem született A pályázat az intézmény munkatársaival készült
„Együtt a cigányvárosért”	100	149.000.000	Döntés még nem született
„Lélekkel a Körösök mentén”	100	459.191.080	Döntés még nem született A pályázatot a GYÚSZTE készítette
„Európaiság a Kárpát-medencében”	100	5000 euro	Nem részesült támogatásban

Százszorszép Óvoda fejlesztése	95	119.699.999	Nem részesült támogatásban A döntés ellen kifogás lett emelve
Raiffeisen Mindenki Ebédel 2012	100	80 adag élelmiszer	Támogatásban részesült
Raiffeisen Mindenki Ebédel 2012-2013	100	80 adag élelmiszer	Támogatásban részesült
Iskolai és utánpótlás sportfejlesztés	80	9.241.485	Nem részesült támogatásban
Közbiztonság növelésfejlesztés Térfigyelő kamerák	80	9.241.485	Nem részesült támogatásban
Egészséges életmód és stersskezelés a Gondozási Központban	100	10.000.000	Értékelése folyamatban van TSZGK készítette
„Őszikék” Idősek Otthona életkörülmény jav.	100	180.000.000	Értékelése folyamatban van TSZGK készítette
Infrastruktúra javítása az alapszolgáltatásban	95	50.000.000	Megvalósítása folyamatban TSZGK készítette

Határ Gyöző Városi Könyvtár

Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása

A Képviselőtestület novemberben döntött arról, hogy a könyvtár 2013. február 1. napjától átköltözik a Selyem út 124. szám alá, a polgármesteri hivatal épületébe. A költözés előkészítése, és a berendezkedés ideje alatt szükségessé válik a zárva tartás. Ennek pontos meghatározása az intézmény vezetőjének hatásköre. Ezen kívül a változásról köteles értesíteni a könyvtár látogatóit a szokásos módon. Az időszakos zárva tartás ideje: 2013. január 1. és február 1. között esedékes, melyről az intézmény vezetője saját hatáskörében gondoskodik.

A köztemetőkről és a temetkezés rendjéről szóló önkormányzati rendelet módosítása

A gyomaendrödi köztemetőket üzemeltető Gyomaszolg Ipari Park Kft. megküldte a 2013. évi szolgáltatási díj emeléséről a javaslatát, melyet az infláció várható mértékében, 4,2%-ban határozott meg.

A Képviselő-testület helyt adott az előterjesztésnek.

Menetrend szerinti helyi autóbussz közlekedés legmagasabb díjáról szóló önkormányzati rendelet módosítása

2012. év novemberében tárgyalta a Képviselőtestület a menetrend szerinti helyi autóbussz közlekedésről szóló előterjesztést. Az ülésen több kérdés és észrevétel is elhangzott, melyre a vállalkozó írásban reagált. Megtudhattuk, hogy az önkormányzati támogatás mértékének emelését látják megvalósíthatónak egy minimális jegy és bérlet ár emelése mellett, mivel a lakosság érzékenyen reagál az árnövekedésre. Az elmúlt évben történt áremelés miatt (2012.) 11%-os utas-szám csökkenést kellett elszenvedniük, ami a nehéz gazdasági helyzettel magyarázható leginkább.

Ismételt lakossági kérésre, képviselői javaslatra a menetrendet kiterjesztették a ridegvárosi megállóokra is. A próbajárat 2013. január 1-től (31 napon át) közlekedne a következő időpontokban:

07.00 iskolások és felnőttek központba jutásához

09.50 idősek haza jutása

14.40 diákok haza jutása

(A próbajárat sorsa az utas-szám alakulásának függvénye)

Ezen kívül változik az útvonal és menetrend a Polgármesteri Hivatal új helyre költözése miatt is.

Jegyek, bérletek árának változásai:

Jegyfajta megnevezése	2012 évi ár	2013. évi javasolt ár
Vonaljegy	200 Ft	200 Ft
Teljes árú havi bérlet	3000 Ft	3100 Ft
Kedvezményes havi bérlet	600 Ft	620 Ft

Az előterjesztést tárgyaló bizottságok javaslata a testület felé: a Mobilbusz által kért 2013. évi 1.455.000 Ft/hó összegű támogatást biztosítsa a közösségi közlekedés érdekében.

Lehóczkiné Timár Irén képviselő

Tisztelt 8. sz. Választókerület Lakói!

Kívánok Önöknek sikerekben, szeretetben, egészségben gazdag, békés, boldog Új Évet a 2013-as esztendőre!

Lehóczkiné Timár Irén 8. sz. választókerület képviselője

In memoriam

Szülőföld: Böleső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Dinya János

volt szarvasi plébános

1852 - 1886

1852. január 16-án született Endrődön Dinya János szabómester és báró Kerekes Mária első fiúgyermekéül. Szüleinek összesen kilenc gyermeke született, de rajta kívül csak Franciska (Csúvár Andrásné, majd Csihar Timár Jánosné Fáni néni – rá még páran emlékeznek) és Elek (Timár Viktória férje, szintén szabó)

élték meg a felnőttkort, akiknek több leszármazottja él Gyomaendrődön, Hunyán és a nagyvilágban.

Az elemi iskolát Endrődön folytatta, ahol már ekkor kitért éles eszével, ezért – ahogy akkoriban a jó tanulókkal tették – előreléptették az első padba, sőt a tanító meg is jegyezte, hogy „ennek a gyereknek külön széklet kellene biztosítani” (ugyanis ekkoriban az iskolapadot széknek nevezték). Már kis korában tudta imádkozni a rózsafüzért, és mindig is csendes gyermek volt.

Középiskolai tanulmányait a pécsi kegyesrendiek és a nagyváradi premonstreiek gimnáziumában folytatta, a teológiát pedig a budapesti tudományegyetemen végezte el, mialatt a pesti központi papneveldeben képezték. 1877. február 4-én szentelte pappá Junák István felszentelt püspök, nagyváradi püspöki helynök. Újmiséjét február 11-én mutatta be szülőfalujában ünnepélyes keretek között, mely alkalommal Schiefner Ede prépost plébános nagyszerű, művészi beszédet mondott el, melyet közlünk is.

Papi pályáját Békésen kezdte mint káplán. Innen 1878. június végén Gyulára került káplánnak. 1880. július 3-án elővigyázatlanul a következtében veszélyesen megbetegedett. Lipovniczky István megyéspüspök fiatal papjai iránt táplált igaz atyai szeretetének jelként saját költségén először a dél-tiroli Meránba, majd Dél-Olaszországba küldte, hogy egészsége helyreálljon. Öt havi ottlét után – látszólag - teljesen visszanyert egészséggel tért vissza Gyulára.

1881. június 29-én Göndöcs Benedek gyulai apátplébánost országgyűlési képviselővé választották. Mivel ez a tevékenység sok idejét vette el az apátplébánosnak, ezért szükség lett egy ideiglenes helyettes lelkészre. A választás az ekkor mindössze 29 éves káplánra esett, így lett Békés megye legnagyobb katolikus közösségének helyettes vezetője.

1882. március végén Lonovics Ferenc halálával megüresedett a szarvasi plébánia, amire őt pályázó adta be jelentkezését. Közülük a kegyurak az egyházközség egyetértésével a legkevesebb szolgálati idővel rendelkező Dinya Jánost választották plébánosnak. Felettesei látták a benne égő tüzet, sokat vártak tőle.

Június 11-én érdekeny szavakkal búcsúzott el gyulai híveitől, majd 15-én elindult Szarvasra. Kövessük végig a nagy nap eseményeit, melyről a Békés című megyei hetilap is beszámolt: Délelőtt a barátokkal és ismerősökkel Göndöcs Benedek apátnál villásreggelin vett részt, ezután a déli vonattal indult Szarvasra. „A távozó, közszereplésben részesült lelkészt az iránta tisztelet és szeretetnek

kifejezéseül” – ahogy a megyei lap is írta – egy gyulai delegáció kíséerte el. A delegáció tagjai voltak: Dobay János polgármester, Hoffman Alajos jegyző, Sal József és Reinhart József városi képviselők.

A szarvasi hívek nagy szeretettel fogadták az új lelki vezetőt, megérkezésekor a vasútállomáson az ottani értelmiség katolikus tagjai, a bíró, törvénybíró és Pöl Dániel főjegyző fogadták, majd a katolikus hívek nevében Pokomándy Sándor postamester üdvözölte. A meghatódott lelkész meleg szavakkal köszönte meg a fogadtatást. Ezt követően mintegy húsz kocsi kísérték el a plébániára, ahol nem sokáig maradt, ugyanis a figyelmes lelképásztor már késő délután több újdonsült hívet meglátogatta. A nap fénypontjaként pedig az este folyamán a Bányás szállóban kedélyes bankettet tartottak, ami során a lelkes köszöntések egymást érték és jókedvben sem volt hiány.

A jeles napot követően kezdetét vette a munka. Plébánosságának első jelentősebb eseménye az ez év augusztus 12-ét követő vasárnapon tartott templombúcsú volt, melynek főpapja Dinya János egykori felettese és jötevője, Göndöcs Benedek apát, országgyűlési képviselő volt.

Beiktatására 1883. augusztus 18-án, Szent Klára ünnepén került sor, a beiktató Schiefner Ede prépost, alesperes, endrődi plébános volt. „Szép és megható volt az ünnepély, növelte a meghatottságot ama kegyeletes viszony, mely a beiktató esperes s a beiktatandó között ennek gyermekségétől fennállott, melynek a beiktató szívet, lelket gyújtó átható beszédjében szép kifejezést adott.”

Működése alatt igyekezett a hitéletet élénkíteni, szép eredménnyel, mely többek között a templom számára felajánlott adományokban nyilvánult meg. Hívei szerették és becsülték, közülük Kuczky János ügyvéd családjához őszinte baráti viszony fűzte. Jó kapcsolatot ápol a Bolza családdal, a kegyurakkal gyümölcsöző együttműködést valósított meg. Tagja volt Békés vármegye törvényhatósági bizottságának, Szarvas város képviselő-testületének és például a Békésvármegyei Régészeti és Mivelődéstörténelmi Társulatnak is.

Érdekelte a kertészet is, többször kapott a gróftól különleges facsemetéket, melyek közül az endrődi családi kertbe is küldött.

A szarvasi évek legkiemelkedőbb eseménye volt, hogy a frissen megalakult Kondoros községben Derczy Ferenc ottani bíró és neje Paál Paulina kezdeményezésére, a kondorosi birtokosok és Lipovniczky István püspök áldozatkészségéből egy kápolnát emeltek. Az alapkövet 1883. július 17-én Dinya plébános rakta le, végül pedig 1884. október 13-án Schiefner Ede szentelte fel ünnepélyes keretek között.

1884 elején ismét gyengült egészségi állapota. Gróf Bolza József a plébános iránti jóakarattól vezérelve évi 100 Ft-ot ajánlott fel káplántartásra, ezt követően pedig a püspök meg is szervezte a kápláni állást, amire Erdélyi Lajos békési káplánt nevezte ki.

1885-ben a megkezdett munka félbe szakadt, ugyanis a betegség már jelentősen legyengítette. Az év nagy részét az olasz Alpok lábánál fekvő Görzben töltötte, de a gyógyulás elmaradt.

Tisztában volt vele, hogy mi vár rá, ezért szeptember 28-án végrendelkezett. Végrendeletében híven tükröződik lelkülete:

„Az oszthatatlan szent Háromság az Atyának Fiának és Szentlélek Istennek nevében! Mindaz mi a földből való a földbe tér vissza. Jéz. Sir. 4. 13. Elvan végezve, hogy az emberek egyszer meghaljanak. Zsid irt. Lev. 9. 17. Mennyi hiu vágyódásnak, mennyi ábrándnak, mennyi haszontalan gyötrelemnek vet ez véget?! Az írások minden nap tapasztalata által igazolt igazságom, mikor nyomulna elénkben előtérbe, mint kezdetén a betegségem által szükségessé vált s következményeiben ismeretlen hosszú utnak? Az élet delén vagyok, bár nincs egyéb vágyam, mint a nagy fonséges célért, melynek munkálására vettem magamra a hosszú barna mezt, dolgozni izadni; mint becsülettel a Szent lelkesedés nemes tiszta hevével viselni a nap terhét s az emberiség siron inneni s tuli boldogságának épületéhez pár homok szemmel járulni; mindazáltal ha alig tettem egy pár lépést küzdterem s jött a sorvasztó láz, nyomába a halál s egy vonással törli le a szép terveket, s kioltja a lelkesedés s tenni vágy nemes tűzét; ha Istennek kedvesebb volt életem áldozatja mint annak leendő működése, legyen meg az ő szent akarata! Katolikus egyházban születtem, emelőjén dajkáltattam igazsága volt vezérlőm, csalhatatlansága támaszom, szeretete éltetőm, hozzá ragaszkodom most is, részt kérek anyai fájdalomból, ostrom küzdemeit s azon tudattal zárom le szememeit, hogy útni fog, útni kell szabadulása órájának, majd megjelenik az ő Szabadító Lelke, ki csak azért hagyja így megalázva eltiporva, hogy jobban ki mutassa ki Ő! Vallást teszek jószágáról hálalom viselésében, keblemben oltott reményével

folytatás a 8.
oldalon

Hunyai számvetés

Ismét eltelt egy év. Mint ilyenkor mindig, mindenki számot vet magában arról, hogy mi is történt vele, mit hozott számára a mögötte álló egy év. Felelevenednek szép és kevésbé szép emlékek, nemkülönben a szerzett tapasztalatok, melyeket kamatoztatni szeretne az új esztendőben.

Én itt most egy kicsit tovább viszem a gondolatmenetet: Mit hozott Hunya község számára 2012?

Kulturális eseményekben idén nem volt hiány. Valami megmozdult itt, ami jelzi élni akarásunkat és azt, hogy egy ilyen kis település lakói is tudnak nagy tetteket felmutatni. Vegyük sorra a fontosabb állomásokat.

Az első jelentősebb történés, hogy a március 15-i ünnepi megemlékezés keretében újraavattuk első köztéri emlékműnkét. Ez nem más, mint a forradalom és szabadságharc emlékére 1948-ban, a régi községháza falán állított emléktábla, melyet szinte azonnal el is távolított az új rendszer, de most visszakerült méltó helyére, így folytatva küldetését.

Április 28-án egy igen megható, bensőséges esemény zajlott le a mára már kietlen határ közepén: az egykori Pogány-iskola emlékére állított keresztet és emléktáblát avatták, szentelték fel. Az emlékhely létrehozására a még élő tanulók és tanítói, egykori ott élők és leszármazottaik összefogásával került sor. Most már ott áll a kereszt a puszta csendjében és hirdeti a valaha ott élő, dolgozó emberek emlékét. Reméljük, hogy a Község-soriak sem vártnak magukra sokáig.

Június 9-én immáron második alkalommal került megrendezésre a Családi nap. A helyszín a kultúrház, annak udvara, a liget és a sportpálya volt. Az esemény alkalmából ismét kiosztották a „Hunya községért” kitüntetést, amit Timár Lászlóné és Vaszkóné Hunya Mónika pedagógusok vehettek át. A nap folyamán minden korosztály megtalálta a maga programját a legapróbbaktól a legidősebbekig, és persze vidámságban sem volt hiány. Még ingyentáncot is osztottak a résztvevőknek, tehát senki sem maradhatott éhes.

Ugyanezen hó 23-án megültük községünk védszentje, Szent László ünnepét. Az ideai búcsúnak kivételes jelentőséget adott az a tény, hogy most ünnepelhettük a helyi lelkészség megalakulásának százéves jubileumát. Az ünnepség csúcspontjaként felavattuk községünk két felejthetetlen jötevője, Grócz Béla és Schiefner Ede emléktábláját, majd egy kiállítással egybekötött konferencián feltártuk a hallgatóság előtt községünk múltját.

2012 már így is elég tartalmas lett volna, de a legkiemelkedőbb esemény csak most következik: 22 évnyi árvaság után ismét állandó lelkipásztort nyert egyházközségünk Iványi László tb. kanonok régi-új plébánosunk személyében. Ahogy 1912-ben először papot kaptunk, úgy 2012-ben – mintegy a gondviselés ajándékeként – újra papot kaptunk.

Következett augusztus 20., amikor megünnepeltük államalapító Szent István királyunkat. Az ünnepi szentmise után körjegyzőnk megszelte a szentelt kenyeret, majd a jelenlévők elfogyasztották azt.

A sok szép esemény után egy szomorú tény is közölnöm kell: szeptember elején,

130 év után zárva maradt iskolánk kapuja. Nehéz ezt tudomásul venni, de nem volt más lehetőség. Egyszer hátha visszajára fordul a népességfogyás! Csak remélni tudunk.

Szeptember folyamán ministránstalálkozót is tartottunk. Az ünnepi szentmisén az egykori, mára már 50-60 éves ministránssok asszisztáltak, majd a templomkertben tartott beszélgetésen mindenki felidézte a régi szép emlékeket, illetve az azóta történt eseményeket.

A kulturális híradás után szeretnék pár szót szólni a fizikai fejlesztésekről is. Tempломunk külseje az év elejére már megérett a festésre és az állagmegóváásra. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium 1,5 millió forint támogatásával sor került a munkálatokra, sőt még benti apró javítások is történtek.

Polgármester asszony tájékoztatása alapján a következőkről számolhatok be: az alkotmány utca új aszfaltburkolatot kapott, az óvodai szolgálati lakás teljesen megújult,

a törvényi előírások alapján a régi óvoda helyén polgárvédelmi célokat szolgáló helyiségek lettek kialakítva, és végül december hónap folyamán megtörtént a Művelődési Ház, az Egészségház és a Szabadidő központ teljes nyílászáró cseréje.

Így ért véget tehát a 2012-es év Hunya községben.

Immáron a 2013-as esztendő első napjaiban nagy változások szemtanúi lehetünk. Január elsejei hatállyal megalakult a Gyomaendrődi járás, és innentől kezdve megszűnt az Örménykúttal közös körjegyzőség, létrejött Gyomaendrőd, Csárdaszállás és Hunya közös hivatala. Fogunk mi ebből valami változást érezni? – kérdezhetik sokan. Aligha, hisz ügyeinket ezután is helyben intézhetjük. A kevés állami támogatás ellenére bízunk benne, hogy önkormányzatunk továbbra is ugyanolyan eredményes munkát tud kifejtetni, mint eddig.

Hegedűs Bence

Szabadtéri betlehem a hunyai polgármesteri hivatal előtt - Fotók: Iványi László

Katolikus oldal

JANUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznapokon csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

a hónap 2. és 4. szombatján 16 órakor:
január 12-én és 26-án szombaton 16 órakor

Gyoma

Kedden és pénteken 16 órakor a plébánia fűtött nagytermében,
vasárnap és ünnepnap 11 óra

Hunya

hétköznapokon (csütörtök kivételével) és szombaton: 17 óra
vasárnap és ünnepnap 10 óra
A szombat esti mise vasárnapi előesti mise

JANUÁRI ÜNNEPEK

1. kedd:	Szűz Mária, Isten Anyja, ÚJÉV
2. szerda:	Nagy Szent Vazul és Nazianzi Szent Gergely
3. csütörtök:	Jézus szent neve
6. vasárnap:	Urunk megjelenése (VÍZKERESZT)
7. hétfő:	Penyaforti Szent Rajmund áldozópap
13. vasárnap:	Urunk megkeresztelkedése
15. kedd:	Remete Szent Pál
17. csütörtök:	Szent Antal apát
18. péntek:	Árpád-házi Szent Margit
20. vasárnap:	Évközi 2. vasárnap
21. hétfő:	Szent Ágnes szűz, vértanú
22. kedd:	Szent Vince diakónus, vértanú
24. csütörtök:	Szalézi Szent Ferenc püspök
25. péntek:	Szent Pál apostol megtérése
26. szombat:	Szent Timóteusz és Szent Titusz püspökök
27. vasárnap:	Évközi 3. vasárnap
28. hétfő:	Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító
31. csütörtök:	Bosco Szent János áldozópap

2013: A HIT ÉVE

2012. október 11-én XVI. Benedek pápa ünnepélyesen megnyitotta a Hit Évét, mely 2013. november végéig, Krisztus Király ünnepéig tart.

A hit egyidős az emberrel. Az első embernek, Ádámnak megadatott a kegyelem, hogy az Istent szemtől szembe láthatta, beszélgethetett vele. S a Teremtő Istennek ez az első megnyilatkozása eredményezi talán, hogy az ember hisz valami Természetfölötti Lényben. A legprimitívabb kultúrákban is föllelhető a hit megnyilvánulása (*ősi áldozati helyek, barlangrajzok, stb.*) -, s a leghatalmasabb metropoliszok felhőkarcolói között is szerényen meghúzódznak a templomok, az Isten imádásának színterei. Azok az emberek is, akik ma már semmilyen egyházhoz vagy felekezethez nem tartoznak, sőt még istenhívőnek sem nevezik magukat, - még ők is hisznek valamiben, ami nem megfogható, nem megmagyarázható. S ennek miéretté Szent Ágoston válaszol a gyakran idézett mondatával: **Magadnak teremtettél bennünket Isteniünk, és nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem nyugszik Tebenned!**

Mi, keresztények, a **Hiszkegy** szavaival valljuk meg hitünk rövid foglatát: hiszünk a Szentháromság egy Istenben, hiszünk az Anyaszentegyház tanítását, hiszünk a feltámadásban és az örök életben. Ez így jól hangzik, - és gyakran elmondjuk, elimádkozzuk. De a most meghirdetett Hit Évének az a célja, hogy ez ne csak egy elmondott szöveg legyen, hanem hitünket átgondolva, átímadkozva, átélmélkedve még élőbbé tegyük.

Jézus így figyelmeztet az evangéliumban: *„Ha akkora hitetek lenne mint a mustármag, és azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen oda! - odamenne, és semmi sem volna :ektek lehetetlen.”* (Mt 17,20) - **Szent Nektariosz** egyiptomi remetéről azt mondja egy kedves legenda: Egy napon Nektariosz apát kiült a remetekunyhója elé és fennhangon az evangéliumot olvasta. Amikor ehhez a részhez ért: *„...ha azt mondanátok ennek a hegynek: - Menj oda!...”,* a kunyhójához közel a sziklahegy nagy dübörgéssel kezdte elhagyni a helyét, hogy a parancsának engedelmességgel helyet változtasson. Nektariosz azonban harsányan rákiáltott a sziklára: *„Maradj a helyeden! Nem neked mondtam, - csak az evangéliumot olvasom...”* A legenda lejegyzője ezzel azt akarta érzékeltetni, hogy a szentéletű Nektariosz apátnak ténylegesen akkora hite volt, hogy a hegy megmozgatására valóban képes is lett volna. Ezt a kedves történetet azért említem, mert jól jelzi, hogy a csodákra is képes hit nem

A HIT ÉVE 2012
2013

elérhetetlen dolog a földi ember számára. De hogy igazi élő, bensőséges hitünk legyen, azon sokat kell dolgozni. Nem elegendő megmaradni a gyermekkori hitünknel, az akkor megtanult imádságoknál, vagy a bérmlásra megtanult kis katekizmusnál.

Ha egy földműves csak elvetné földjébe a magot, de nem gondozná, kapálná, locsolná, - akkor az elvadulna, elgazosodna és elszáradna és semmi termést nem hozna. A hitünk is könnyen így járhat, ha nem gondozzuk, csiszoljuk. Az elsődleges feladat egyáltalán megőrizni a hitünket. Ez a mai vallásilag közömbös, sőt gyakran hitetlen, istentelen világban olykor nagy kihívást jelent. Nem könnyű a hitünket megőrizni akkor, amikor a körülöttünk élő emberek, gyakran talán még rokonaink vagy családtagjaink is, teljesen hátat fordítanak Istennek és a keresztény értékeknek.

Lisieux-i Szent Teréz több mint száz éve írta: *„Ha körülöttem mindenki hitetlenné válna, és a földkerekségen egyedül már csak én lennék keresztény, akkor is eltántoríthatatlanul ragaszkodnék Jézus Krisztushoz és az örök életbe vetett hitemhez!”* Valahol egy ilyen erős hitről beszél Jézus, amikor az előbb említett hasonlatával azt mondja, hogy az élő hit csodákra képes.

A Hit Éve azzal a szándékkal született meg, hogy ilyen erős, képtelmentes hitre tegyünk szert. S hogy ez megvalósulhasson, mindeneszközt meg kell ragadjunk, ami erősítheti a hitünket: szentírás olvasás, rendszeres szentmisére járás, zárandoklatokon való részvétel, rendszeres szentségi élet, gyónás, áldozás, - és a keresztény jócselekedetek gyakorlása.

Egy alkalommal Jézushoz vittek egy ördögtől megszállott fiút. Jézus azt mondta a fiú apjának: *„Minden lehetséges annak, aki hisz!”* A férfi ezt válaszolta: *„Hiszek Uram, segíts hitetlenségemen!”* (ld. Mt 9, 14-29)

A hit évében mi is kérjük gyakran Istentől: *„Hiszek Uram, segíts hitetlenségemen!”* S ha ezt állhatatosan, őszintén kérjük Tőle, akkor hinnünk kell abban, hogy megtapasztalhatjuk Jézus ígérését: *„Mind den lehetséges annak, aki hisz!”*

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Varga Tamás verseny

A 7-8. osztályosok számára megrendezett Varga Tamás Matematika-verseny első fordulóján továbbküldhető dolgozatot írt Kmetykó Csaba 7. és Timár Ádám 8. osztályos tanulónk.

Felkészítőjük: Maráz Alíz

Horváth János verseny

Izsó Réka nyolcadik osztályos tanuló a békéscsabai Andrassy Gyula Gimnázium leendő diákjainak meghirdetett Horváth János versenyen 10. helyezést ért el angol nyelvből, ezzel biztosította, hogy felvétele esetén automatikusan a haladó angol csoportba kerüljön.

Felkészítő tanára: Maráz Alíz

Ingyen angol tankönyvek a nyolcadikosoknak

Az mm publications hivatalos magyarországi képviselője az ELT Hungary idén novemberben tartotta szokásos éves módszertani konferenciáját Budapesten, amelyen most először én is részt vettem. A megjelentek hasznos módszertani foglalkozásokon vehettek részt, ahol új ötletekkel, feladattípusokkal, és az új kor tanulójához igazodó óraszervezéshez remek tanácsokkal gazdagodhattak. Minden workshopot gyakorló pedagógusok tartottak, akik természetesen a kiadó könyveit használják óráikon, és a résztvevők minden foglalkozás után megtarthatták az ott használt kiadvány(oka)t.

Az esemény zárásaként az amúgy is bőkezű kiadó tombola formájában még kilenc tankönyvcsomagot, hat interaktív anyagot tartalmazó CDRomot, és három „próbatanítást” is kiosztott, amelyek közül nagy örömmre én is hazahozhattam az egyik fődíjat. Ez a próbatanítás abból áll, hogy a pedagógus, és egyik választott csoportja ingyen megkapja a teljes tanári és tanulói tananyagcsomagot.

A nyolcadik osztályosaimat választottam a nyereményre, ugyanis nekik eddig nem volt tankönyvük, hanem egy általam összeállított és kinyomtatott anyagból dolgoztunk. Mostantól viszont mindenkinek van tankönyve, szöszedete és munkafüzet a hozzá tartozó tanulói MultiRommal. Emellett minden órán az interaktív táblával együtt használjuk új taneszközeinket, ugyanis a tanári csomagban a tanári kézikönyvön kívül a teljes hanganyag, egy plusz feladatokat és dolgozatokat tartalmazó CDRom és a teljes interaktív tananyag van.

Korábban részt vettem egy harminc órás továbbképzésen ugyan ezen kiadó szervezésében, ahol rávilágítottak hogyan lehet az órai munkát hatékonyabban szervezni, elsősorban persze az ő tankönyveik segítségével. Ott is sokat tanultam, így most megújult lelkesedéssel vettem bele magam a munkába.

Maráz Alíz

Úszóverseny

2012. december 6-án rendezték meg a Liget fürdőben a Körzeti Diákolimpiai úszóversenyt. A versenyen I. és II. korcsoportos iskolás gyerekek és óvodások vehettek részt. A mi osztályunkból öten indultunk. Nagyon kitartóan küzdött mindenki. Végül egy bronz- és egy aranyéremmel térhettünk haza.

Berta Bence 3. osztályos tanuló

Ovisok az iskolában

2012. november 30-án iskolánkba ellátogattak a nagycsoportos ovisok.

Rövid köszöntés után játékos foglalkozásokon teheték próbára magukat. Bár az őszi utolsó napja volt, mi már a telet idéztük, mert olyan feladatokat kaptak a gyerekek. Készítettünk Mikulásos könyvjelzőt, karácsonyi dalokat tanultak angolul, bepillantást nyertek a hitélet rejtelseibe, és a tornateremben ügyességükről tehettek tanúbizonyságot. Legérdekesebb volt számukra, amikor a leendő tanító nénivel a digitális táblát kipróbálhatták. Amikor minden állomást sikeresen teljesítettek iskolánk konyháján vendégül láttuk őket. Vajas kenyeret díszíthettek zöldségféléből saját ötleteik szerint.

Reméljük, márciusban ismét találkozunk!

Karácsonyváró 2012.

Karácsony készül, emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Súroljátok föl lelketek,
Csillogtassátok kedvetek,
Legyetek újra gyerekek,
Hogy emberek lehessetek!

2012. december 21-én ismét megtartottuk Karácsonyváró ünnepségünket. Délelőtt a tornateremben feldíszített fa körül – osztályonként – a tanulók megajándékozták egymást. Ezt követően a színpadon az első osztály jelenete, valamint a 2. és a 6. osztály zenés műsorszámra következett a meghívott óvodások előtt. Délről kezdődött a Karácsonyi vásár, melyre már napok, hetek óta készültek gyerekek és felnőttek egyaránt. Asztali díszek, kopogtatók, mesefigurák, az ünnep szebbé tételéhez szükséges kiegészítők és ízletes sütemények várták a vásárlókat. Délutánra megtelt a tornaterem tágas helyisége, hiszen sokan voltak kíváncsiak gyermekeikre, unokáikra, akik versekkel, jelenetekkel tették értékessé a délutánt. Az énekkar karácsonyi énekekkel készült, és nem maradt el a hagyományos betlehemes sem. Czank Gábor atya és Iványi László hunyai plébános, iskolánk alapítója is megtisztelte jelenlétével rendezvényünket.

„Valami szépet szeretnék mondani”

Advent negyedik vasárnapján iskolánk óvodásai és iskolásai adtak műsort a város adventi koszorújánál. Szenteste előtt egy nappal meghitt együttlétben hangzottak fel a kis Jézus születését váró versek, János evangéliumának részletei és Mária Istent magasztaló, hálát adó éneke, a Magnificat. A negyedik gyertyát Iványi László tiszteletbeli kanonok, hunyai plébános és Lukács László igazgató úr gyújtotta meg.

Hunyán 2012. december 25-én a délelőtti Karácsonyi szentmise után adták elő iskolásaink A boldog herceg című Oscar Wilde mesejátékot. A templomban szeretettel fogadták gyermekeinket, akiknek többsége iskolánk hunyai tanulója.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT SEBESTYÉN

Január 20.
+288. (?)

Szent Sebestyén

A vértanúként tisztelt Sebestyén a legnépszerűbb szentek közé tartozik. Mint segítőszenthez fordultak hozzá pestis és más - embereket vagy állatokat pusztító - járvány idején. Számos testvérület és kézműves-céh tisztelte védőszentjeként, ereklyéinek birtoklásáért több helység vetélkedik. A művészet Sebestyén vértanúságát sokszor választotta témájául, és számtalan változatban dolgozta föl a mindenkori ízlésnek megfelelően. A szentek római naptára január 20-án emlékezik meg róla Fábian pápával együtt.

Az emléknep dátuma és a megünneplés ténye szinte az egyetlen, amit komolyan vehető tanúságnak elfogadhatunk Szent Sebestyénről.

Ünnepét egészen a 354. évi római kalendáriumig vissza lehet vezetni. Emlékezetét abban a Via Appián lévő katakombában ülték meg, amely az ő nevét viseli. Már a 4. században építettek ott egy bazilikát, igaz, hogy először az apostolok tiszteletére, csak később lett Szent Sebestyén temploma. Sírjánál tiszteletének még régibb nyomai fedezhetők föl. Hogy ez a sír mikor fogadta magába a vértanú tetemét, nem lehet pontosan megmondani. Az időpont meghatározására vonatkozó minden kísérlet csak föltevés.

Úgy látszik, hogy a milánói Szent Ambrus már többet tudott Sebestyénről. A 118. zsolnárról mondott 20. beszédében talál alkalmat, hogy a vértanúról szóljon. Szentünk édesanyja állítólag milánói volt. A város tehát igényt tartott az ifjú! Diocletianus társaságára, Maximianus idejében (286-305) került eszerint Rómába, és ott szenvedett vértanúságot. Nem sokat lehet kihámozni ezekből az adatokból, de ennyi is bizonyítja, hogy Szent Sebestyén tisztelete 380 táján már elérte Milánót. A tiszteletnek e gyors terjedését minden nehézség nélkül érthetővé teszi a Róma és Milánó közötti élénk kapcsolat, a vértanúk adatainak és ereklyéinek lelkes gyűjtése (ami abban az időben éppen nem kívánatos, nyereszkeskedő vonásokat is kezdett ölteni: Szent Agoston panaszkodik bizonyos szerzetesekre, akik mindenféle kóborolnak vértanúcsontokat árulva, és sokat mondóan fízi hozzá: „bárcsak vértanúktól erednének!”), végül magának a milánói püspöknek, Ambrusnak az a törekvése, hogy mennyei közbenjárók tekin-

télyes csapatát állítsa hívei oldalára.

Hogy Szent Sebestyént tisztelték a sírjánál, arról egy kolostor alapítása is tanúskodik a bazilika mellett. III. Sixtus pápa (432-440) szerzetesi közösséget bízott meg azzal a feladattal, hogy gondoskodjék a tisztelet folyamatosságáról, az istentisztelet rendjéről és a zarándokok figyelmes ellátásáról. Ebben a kolostorban keletkezett az 5. század első felében a Szent Sebestyén-legenda, ez a romantikus szenvedéstörténet, tele csodás eseményekkel, hirtelen megtérésekkel és a keresztény hit védelmét szolgáló terjedelmes szónoklatokkal. A zarándokok áhítatos kíváncsisága sugallta ezt a tisztelt vértanút dicsőítő költeményt.

Eszerint Sebestyén a császári gárda tisztje volt, Narbonneban született, de Milánóban élt. Diocletianus és Maximianus császár nagyra becsülte, és közvetlen környezetében rendelte. Sebestyén egyszerre tudott császári tiszt és hűséges keresztény lenni, aki bátran védte a hitet. A legenda tehetséges szónoknak mondja a tisztet, aki bajtársait el akarta vezetni a hithez és bátorította a fogságban sínylődő keresztényeket. Végül maga Sebestyén is a császári törvényszék elé került, és hite miatt halálra ítélték. Kinn a szabad mezőn karához kötötték, hogy a katonák halálra nyilazzák. Amikor már halottnak vélték, otthagyták. Egy jámbor római özvegy, Iréne házába fogadta a súlyos sebesültet, és addig ápolta, míg föl nem épült. Amikor Sebestyén ismét megjelent a nyilvánosság előtt, úgy fogadták, mint aki holtából támadt föl.

A legenda írója itt egy, a vértanú-történetekben kedvelt kifejezési módot használ, hogy kifejezze meggyőződését, mely szerint a keresztény élet valójában elpusztíthatatlan. Bármilyen borzalmasak is az alkalmazott kínzások és a halál módjai, alapjában véve nem érthetnek a hívőnek, hiszen ő halhatatlan. Ezt a hamisítatlan keresztény hitet a vértanú-legenda fölékesíti. Nem elég, hogy a vértanú a halálos szenvedést egyszer kiállja, hanem többször is meg kell ízelelnie a halál misztériumát. Sebestyén is újra a hőhérok kezére kerül. Másodszor is halálra ítélik. Most bunkókkal verik halálra és egy csatornába dobják. Ezúttal egy Lucina nevű római asszony veszi gondjába a testet és eltemeti. A legendaíró itt is római hagyományból merít: egy Lucina nevű római matróna több vértanú történetében szerepel úgy, mint aki a halálra kínzottaknak megadja a végtisztességet.

Természetesen könnyű az ilyesféle vértanú-legendákat szigorú kritika alá vonni. Mindazonáltal lehet, hogy e legenda nem ábrázolja „a szentet a maga korában”, de egy későbbi kor meggyőződését jól tükrözi, megmutatván, hogyan gondolkodott az a kor a szentekről és életszentségük helyes tiszteltéről.

A Depositio Martyrum január 20-án emlékezik meg Szent Sebestyén temetéséről. Mivel az ősi liturgikus könyvek külön említik Sebestyént és Fábian pápát, külön könyörgésük is volt. 1969-ben addig közös ünneplésüket ismét különválasztották.

folytatás a 4. oldalról

száll el utolsó leheletem, tudom a koszorúk elfonyadnak, s porrá lesz a szív, melynek kegyelele azokat síromra rakná eltűnik minden, de fön áll fönmarad az egyház örök hitével el évülhetetlen reménye ki nem oltható nagy szeretetével, fön áll az idők végeiglen s azok messze korlátain túl is a végtelenig örök változhatlan tanával. Hiszem a szentek egyességét, testemnek feltámadását és az örök életet! ... Miután lelkemet annak ajánlanám, kinek tiszta kezéből kikerült, ... kérném a szeplőtelen Szüzet kísérné bűnös lelkemet Szent Fia ítélszéke elé s álljon ott mellettem s legyen örök üdvöm szent ügyében pártfogóm...

Szenvedései 1886. április 5-én véget értek, délelőtt fél 11-kor csendesen elhunyt. A „buzgó lelkipásztor, Jézus szíve szerinti pap, életéhez hasonló példás halállal, a nagy ut sz. Eledelében s az utolsó kenet szentségében részesülve kora 35, áldozó papsága 10-ik évében ... visszaadta lelkét Istennek, kinek kezébe azt utolsó fohá-

zaival ajánlotta.”

A végtisztesség megadására április 7-én került sor a család, a paptársak, a barátok és a hívek részvételével. A gyászszertartást az atyai jóbarát, pártfogó, Schiefner Ede prépost, alesperes vezette, aki végig követhette Dinya János egész életét. Születése évében került Endrödre, ő vezette az Úr asztalához az elsőáldozáskor, ő vezette a papi méltóságához, ő iktatta be első - és egyben utolsó - egyházközségébe, és most neki jutott a feladat, hogy utolsó útjára elkísérje.

A szárvasi Halásztelki temetőben helyezték örök nyugalomra a Bolza család kriptája mellett. A grófi család tisztelete jeléül kőkeresztet állítottatott sírja fölé, mely ma is hirdeti emlékét.

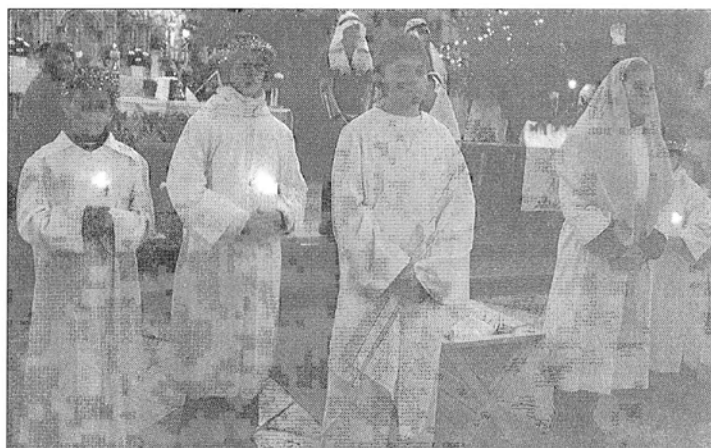
Egy csillag volt ő, akinek életpéldája mindannyiunk számára irányadó.

Hegedűs Bence

Dinya János hitvalló plébános, könyörgő érettünk!

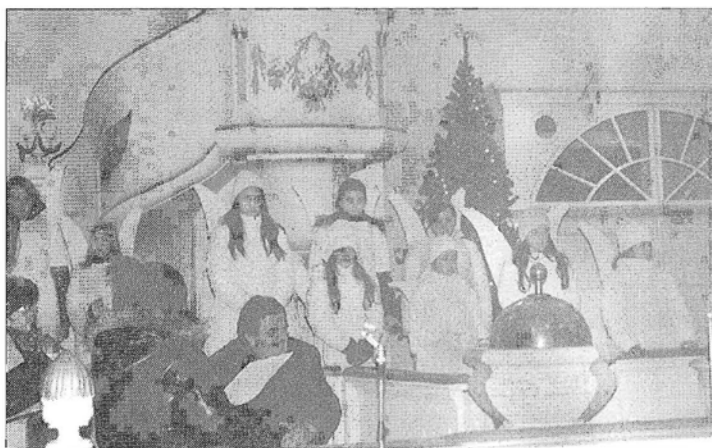
Karácsony - gyerekek karácsonyi játéka a hunyai templomban (A boldog herceg)

Karácsony - gyerekek pásztorjátéka az endrődi templomban

Karácsony - gyerekek karácsonyi játéka a gyomai templomban

Szenteste - gyerekek karácsonyi játéka a gyomai református templomban

Fotók: Iványi László, Czank Gábor, Kiss Katalin

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

„Szállást keres a Szent Család”

Tisztelt Olvasó!

Endrőd hagyományvilágát meghatározta a katolikus vallásosság. Sok népszokása és népi ájtatossága táplálkozik a kereszténységből, még akkor is, ha látszólag pogány elemekkel átszőtt hiedelmekről vagy cselekedetekről van szó. A karácsonyi időszak kiemelt ünnepi szakasza szokásvilágunknak, hiszen ez időben az ünnepi cselekmények a meghatározóak.

Az ünnep olyan különleges időszak, amikor a közösség viselkedése eltér a hétköznapitól. Az ünnepek adják meg életünk lüktetését, a ciklus ismétlődéssel pedig megerősítik az egyén és közösség kapcsolatát. Az ünnep mindig közösségi, egyszemélyes ünnepek nincsenek.

Az ünnep szó az „id nap”, vagyis „szent nap” szóösszetételből eredeztethető. A karácsony a téli napforduló napjára esik és a pogány vallásokban Mithras, a fény istenének ünnepnapja volt. Keresztényi ünnepeink kétezer év alatt átszőtték és meghatározó napjaivá váltak életünknek. A természet változásait megerősítő jeles napjaink viszont sok pogány kori hiedelmet megőriztek, melyek így tovább élnek napjainkban is.

A karácsonyi ünnepkör advent első napjával kezdődik és vízkeresztig (január 6.) tart. Az advent az egyházi év kezdete. A szó a latin adventus szóból ered, mely megérkezést, eljövételt jelent. Az időszak Szent András (november 30.) napját követő első vasárnapkal kezdődik. Az első jeles nap Borbála napja, amikor egy meggy- vagy cseresznyefa ágat vágnak, azt vízbe rakják és karácsonyra kivirágzik. Miklós napja, Luca napja közismert jeles napok még ebből az időszakból. A dramatikus népszokások körébe soroljuk a szálláskeresést.

A szálláskeresés a paraszti ájtatosság egyik formája, mely szentcsaládjárással néven ismert az egész magyar nyelvterületen. Endrődön és a megye más katolikus falvaiban egészen a XX. század közepéig élt ez a szokás. A karácsony előtti kilencedik napon, kilenc napon át a Szent Család képét elvitték egymáshoz a családok.

Falunkban az utolsó szentcsaládjárással az 1970-es években volt, azóta a templomban végzik ezt az ájtatosságot. Az idén sikerült felélesztenünk ezt a régi népszokást. Néhány lelkes lakópatrióta Czank Gábor plébános úr vezetésével újra elvitték a Szent Család üzenetét az endrődi családokhoz. Az ájtatosságot egy 1940 körül kiadott nyomtatott szövegével végeztük, melyet a váci ferencesek adtak ki. Az ájtatosságból közlünk egy rövid részletet:

„Beköszöntő ének
(Dallam: „Ébredj ember...”)

Szállást keres a Szent Család.
De senki sincs, ki helyet ad.
Nincsen, aki befogadja
Őt, ki égnék s földnek ura.

Az idő már későre jár,
A madár is fészkére száll.
Csak a Szent Szűz jár hiába”
Betlehemnek városába.

ELŐIMÁDKOZÓ (A családhoz):

Elhoztam hozzátok a Szent Család képét: A Szűzanyát méhének áldott gyümölcsével, az Úr Jézussal és a Szűzanya jegyesét, Szent Józsefet. Áldásuk tér be a házba. Remélem, szívesen adtok nekik szállást.

HÁZBELIEK NEVÉBEN: Üdvözlégy, Mária!

„Honnan van az, hogy az én Uramnak Anyja jön hozzám?”
Ó, de boldog vagyok, hogy a Szent Családot hajlékomban

tisztelhetem, és Nekik szállást adhatok!
(A képet mindketten megcsókolják.)

ELŐIMÁDKOZÓ (elmondja a felajánló imát):

Ó, Jézus, Mária, József!

Ó, Szent Család! Mély alázattal leborulunk előtted. Méltatlan voltunk teljes tudatában édes mindnyájunkat kegyes oltalmadba helyezzük. Tördelmes szívvel megkérlelünk mind a saját, mind a mások bűneiért. Ó, Szent Család! Légy a mi örökös pártfogónk. Védj meg minket a bűntől és minden bajtól, hogy békességben és nyugalommal szolgáljunk Istennek.

Szentséges szűz és Isten Anyja, Mária, Jézus Krisztus értünk ontott vérére kérünk és könyörgünk hozzád, ó, jóságos Anyánk, fogadj minket híveid sorába és örökös szolgálódnak. Allj mellettünk minden cselekedetünkben és szerezz kegyelmet, hogy gondolatlanul, szóval és tettel mindig úgy viselkedjünk, hogy sohase bántuk meg se Szívedet, se szentséges Fiad Szívét. Emlékezzél meg rólunk és el ne hagyj halálunk óráján. Amen.

Ó, Szent József, a Szent Család Isten választotta, hű gondviselője! Neked jutott az a szerencse, hogy a világ Megváltóját, Jézus Krisztust karodon hordoztad, szívedhez szorítottad, és mint nevelő, gyermekedet arcod verejtékében tápláltad. Sok bűbánatot és bajt szenvedtél Érte és Szűz Máriáért, de atyai szíved az öröm óráiban, a bűbánat napjaiban is mindig megnyugodott Isten szent akaratában. Ó, Szent József, kérd az Istent, adja meg nekünk, hogy követhessük istenes életedet! Nyugodjunk meg Isten szent akaratában, és bajban, betegségben és szükségben soha el ne felejtjük, hogy akit Isten szeret, megfenyíti, és hogy bűneink miatt sokkal súlyosabb büntetést érdemeltünk. Ó, Szent József, légy velünk halálunk óráján. Amen.

Édes Jézus! Gyermeki alázattal kérünk, hogy szereteted erejével, mely a menny legmagasabb trónjáról a betlehemi istállóba vonzott, a mi szívünket is vond magadhoz, hogy Veled a legbensőbbben egyesülhessünk. Engedd, hogy szegénységben legalább úgy vegyünk részt, hogy semmihez se kössük lelkünket: legyünk lélekben szegények, szeressük a szegényeket, akiknek helyzetét Te születéseddél és életeddél megszentelted, és azt tekintjük a legfőbb és egyetlen kincsnek, ha Tégedet bírunk! Ó, jóságos Jézus, jöjjen el a Te országod! Amen.”

Szálláskeresők

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Régészeti lelőhelyek Gyoma nagyközség területén IV.

MÁRTON Lajos, a Nemzeti Múzeum akkori (1903) igazgatója Gyomára utazott, amint a korabeli lapokból értesült arról, hogy Gyomán a Csepüskerti Rigó halomban gazdag arany melléklettel kiástak egy „igen régi fejedelmi sírt”.

Gyomára érkezve helyszíni szemlét tartott s beszélgetett Oláh Lajossal, a földtulajdonossal s az „ásatásban” részt vett - felfogadott - emberekkel. Mint írta, a várostól dél felé kb. 3 km távolságra fekszik a kérdéses terület, a Csepüs kert (szőlőskert volt inkább, amíg a filoxéra – azaz gyökértetű – kipusztította) egy pusztá darabja. Az egész kerten át egy alacsony dombhát húzódik, s e dombháton emelkedik egy kb. 12 m magas halom (Lippai vagy Rigó halom). A lakosok az ilyen halmokat vidékünkön „kunhalmoknak” nevezi (jóllehet, a kunokhoz a halmoknak szinte semmi köze).

Miután Oláh Lajos téglagyáros tulajdonos meggyőződött arról, hogy a halom hordott föld, tehát téglagyártásra nem alkalmas a földje, felkeltette az érdeklődését, mi lehet a hordott földtömegben, illetve alatta. Felfogadott négy munkást és a halom legmagasabb pontján elkezdtek ásni. Amikor már 8 m mélységben jártak, minden eredmény nélkül, éppen felhagyni készültek a munkával, amikor a gödör egyik oldala kongó hangot adott. Majd ebben az irányban ásva rábukkantak egy 2 m magas, 3 m hosszú 80 cm széles sírkamra még fennálló részére.

Ez a „folyosó” ÉNY-DK-i irányban húzódott és az ÉNY-i vége beomlott volt. Három ép oldalát s mennyezetét hántatlan tölgyfából összerótt gerendázat borította, s mindez a pusztá földön épült. A sírkamra üres volt, de a kíváncsiság tovább hajtotta az embereket s elkezdtek felülről kibontani a beomlott sírkamra részt. Ráakadtak a tényleges sírkamrára, amelyben egy csontváz különböző részei, vörösre festett durva edénytöredékek (tehát nem korongolt, hanem kézzel formált s tűz mellett kiégetett edénytöredékek) s különböző aranytárgyak kerültek elő szerintük mindenféle látható összefüggés nélkül. A tulajdonos Oláh Lajos éppen nem volt ott, mikor az aranyak előkerültek s a munkások nem voltak „közlékenyek”. A tulajdonos abban sem volt biztos, hogy a munkásai az összes fellelt aranytárgyat beszolgáltatták-e neki. Márton Lajos véleménye: az utólagos feltáró ásatás sem hozott volna eredményt, mert a tiltakozás ellenére helybeli lakosok a kincstalálás remé-

nyétől felfokozva titokban össze-vissza áskálták a halmot. Az 1970-es években terepbejárást végző vezető régész szerint – aki hosszasan tanulmányozta a korabeli újságok ebbéli tudósításait s a békéscsabai múzeum jelentéseit – e tárgybeli sír- s aranyelet nem innen került elő, hanem Oláh Lajos keselyősi téglagyárának területén álló Csapó halomból (a terepbejárók tévesen Csapó halomnak írták).

A téglagyári agyaggödörből egésze a 20. sz. végéig számos lelet került elő, amelyek java része kézen-közön eltűnt, illetve nagymennyiségű lelet együttese korabronzkortól – római korig (szarmaták) – tűntek, pusztultak el az agyagbányászás folytán. A régészeti értékelés szerint Oláh Lajos a téglagyártól közel 4 km-re lévő Rigó halom föld-agyagbányának való megvétele ésszerűtlennek tűnik, tekintettel a korabeli szállítási lehetőségekre és egyébként is. Inkább valószínű, hogy felbuzdulva a gyár területén a Csapó halomból előkerülő leleteken, megvette a halmot, hátha ott is akad valami. Ásásra azonban semmiképpen nem kerülhetett sor, mert alapos vizsgálat után megállapítást nyert, hogy a Csepüs kertben álló Rigó halom bolygatatlan, azaz jelentősebb turkálás ott nem történt. Ma már kideríthetetlen az „igazság”.

A Nemzeti Múzeumban ma meglévő tárgyak: 1 db. 80 gr 4 mm széles aranygyűrű, átmérője 2,8 cm, sodronyból hajlítva. 1 db tömör aranygyűrű, átmérője 2,8 cm. 1 db bot vagy korbácsnyél díszítésére szolgáló 8,9 cm hosszú cső, hozzátartozó csonka kúp alakú rövidebb tok. Aranylemezből szalagok, valószínű, ruhadíszek voltak. Egy db lapos aranygomb, átmérője 2,6 cm. 2,6 cm átmérőjű aranyboglárok, egy ismeretlen rendeltetésű elektron tárgy, egy bronz tű, fémtűkör töredékei, 7 mm hosszú arany szögecskék, egy idomtalan pattintgatott kődarab, két db veres festékes edény töredékei.

Gazdapusztai Gyula régész értékelése szerint a leletek kora – vaskori, Kr.e. VIII-VII. századra tehető, a szkíta kor előtt Kárpát-medencébe települt kaukázusi dél-orosz steppei katakombás temetkezési rítust gyakorló népcsoport egyikéhez köthető. Nevezetesen e népcsoport egyik vezetőjének sírja lehetett.

4/121. sz. lelőhely: EGEI halom – G. Nagy tanya: terepbejáráskor a Dózsa tsz üzemegysége. A halom lábánál 1971-ben a tsz homokbányát nyitott, s kelta szarmata-kori sírok kerültek elő

(több tucat elpusztult a tolólap alatt). Leletmentő feltárára 1971 és 1974 között került sor. A kurgán alaptemetkezésnek feltárára nem került sor, 22 kelta, 51 szarmata sírt s hulladékgödöröket tártak fel ekkor. A halom késő rézkori eredetű.

4/122. sz. lelőhelye Kádár tanya. Néhány száz méterre K-re az Egei halomtól a tanya istállója mellett vízvezeték árok ásásakor előkerült lelet: 1972-ben egy 90-95 cm mélyen fekvő K-NY-i tájolású (a váz fejfelé K-nek irányítva) honfoglalás kori gazdag melléklettel ellátott női sírt pusztítottak el. A még fellelhető mellékletek: ezüst karperec, 4 db ép, 5 db töredékes ezüst kaftándísz, aranyozottak. Egy nagyobb ezüst veret, rozettával. Feltárára került még 3 melléklet nélküli sír. 1973-ban is feltárára került több X. századi sír. Ebből arra következtethetünk, hogy egy honfoglaló magyar nemzetség temetője – melyet a XI. században is használtak – pusztult el.

A tsz később itt több épületet épített s a terepbejárást igazolta további sírok pusztulását a földmunkák során.

Közreadta: Cs. Szabó István

Tél van

(írta: Benke Mária)

Göcsörtös ágakon, hó zúzvara,
lent hófödte táj, szánkózik Lala.
Röpül a szán, kacagó gyerekek,
a lovas szán csikorogva recseg.

A csillogó csendben recsen egy ág,
huppan alá a hóban, szép e téli táj.
Fényben ragyog minden, hó-angyal száll
kélő égből, angyalnak szalutál!

Lala hívja Julikát szánkózni,
Julika nem tud nemet mondani.
Nevetve siklanak a lovas szánkón,
barázdákat szántanak a szűz hón...

Oly jó a tél, mikor minden fehér,
csillog a hó fenn a hegy tetején.
A sítalpak is előkerülnek,
a városban az utcák kiürülnek...

Élvezi gyermek, felnőtt a telet,
sok kismadár az ágon didereg.
Várva várja a kikelet jöttét,
téli az éj, s az égből sötét...

2010. december 8.

SPORT

A labdarúgók őszi szezonjának értékelése

A Gyomaendrőd FC elnöksége a 2012-2013. évi labdarúgó bajnokságban a felnőtt csapat számára a biztos Megyei I. osztály megtartását tűzte ki célul, de bízunk az első tíz hely valamelyikének megszerzésében. A játékosállományban az idősebb korosztály került többségbe, ezért szükségessé vált a nyáron néhány fiatal játékos leigazolása. Zsiros György személyében új edző is került a csapat élére. Új szemléletet hozott, új elképzelésekkel.

A bajnokság augusztus 18-án indult, tizenhat csapat részvételével.

A bajnokság őszi szezonja jól indult a csapat számára, hiszen a nyolcadik fordulóiig igen jól szerepelve nyerték a mérkőzéseket, gyűjtötték a bajnoki pontokat, a bajnokságban az ötödik helyen álltak. Ekkor úgy látszott meg lehetett őszint produkálni a labdarúgók. Ezt követően azonban megtorpant a csapat, és az utolsó hét mérkőzésen mindössze egy pontot gyűjtve, sajnos a tizenharmadik helyen sikerült csak zárni a bajnokság őszi felét. Ezt a hullámzó teljesítményt elemezni szükséges a sikeres tavaszi szereplés érdekében.

Az elért eredmény pályaválasztóként:

10. Gyomaendrőd FC 7 mérk. 3 győz. 1 dönt. 3 ver. 8-11 10 pont

Az elért eredmény vendégként:

15. Gyomaendrőd FC 8 mérk. 1 győz. 2 dönt. 5 ver. 14-22 5 pont

Az elért eredmény összesítve:

13. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 4 győz. 3 dönt. 8 ver. 22-33 15 pont

A hét hazai mérkőzésen szerzett nyolc gól sajnos nagyon kevés, e nélkül pedig nem lehet mérkőzést nyerni. Több alkalommal is győztes mérkőzést engedett ki a kezéből a gárda, kis koncentrációval ezeken jobb eredmény is született volna.

A nyolc idegenbeli mérkőzésen a lőtt gólok száma már elfogadható, viszont a kapott gólok száma túl sok, aminek az eredménye a gyenge szereplés.

Összegzésként az őszi elmondható, hogy egy igen jól induló, majd a felénél megtorpant csapat szerepelt a bajnokságban. A nyáron igazolt fiatalok igyekeztek beilleszkedni az idősebbek közé, hogy egységes csapattá váljanak. A kitűzött cél eléréséhez tavasszal is keményen meg kell dolgozni, egy jó téli felkészülés után ez azonban nem lesz elérhetetlen. Ehhez a csapaton belül összefogásra és jó szereplésre lesz szükség.

Az ifjúsági csapat őszi szereplése:

Az elért eredmény pályaválasztóként:

11. Gyomaendrőd FC 7 mérk. 2 győz. 4 dönt. 1 ver. 12-16 10 pont

Az elért eredmény vendégként:

10. Gyomaendrőd FC 8 mérk. 2 győz. 0 dönt. 6 ver. 6-15 6 pont

Az elért eredmény összesítve:

9. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 4 győz. 4 dönt. 7 ver. 18-31 16 pont

Ifjúsági csapatunk új edzővel, a fiatal Timár Richárddal vágott neki az ez évi bajnokságnak. Az utánpótlás csapatoknál visszatérő gond, amikor egy-egy jobb képességű játékos kiöregszik, a pótlása nehezebb, ami az eredményen is meglátszik.

A hazai mérkőzéseken jól szerepelt a csapat, talán egy kicsit jobb odafigyeléssel a döntetlen eredmények győztesek is lehet-

tek volna.

Idegenben már kevésbé ment jól a fiataloknak, kevés gólt szereztek, a bajnoki pontok száma is sajnos kevésre sikerült.

Az őszi elmondható, hogy a fiatal edzővel a megfíatalított csapat a középmezőnyben szerepelt, amely tavasszal reményeink szerint jobb folytatásra lesz képes.

Az U-16 korosztályú csapat őszi szereplése:

Utánpótlás csapatunk szintén új edzővel, Pelyva Miklóssal kezdte a felkészülést, aki néhány év kihagyással tért vissza a gyomaendrődi labdarúgó élet vérkeringésébe. Nem volt könnyű feladata, hiszen ezt a korosztályt évről évre újjá kellett szervezni, de talán most úgy látszik, hogy az összeállt csapattal hosszabb távra is lehet tervezni. Korosztályukban fiatal az állomány, össze kellett szokniuk, a tavasz talán már sikeresebb lehet a számukra. Tőlük a következő évben várható jobb eredmény.

12. Gyomaendrőd FC 11 mérk. 2 győz. 0 dönt. 9 ver. 14-38 6 pont

Az U-13 korosztályú csapat őszi szereplése:

A sportegyesület számára ezt a korosztályt a Gyomaendrőd-i Gyermeklabdarúgó Egyesület biztosítja. Ők adják 7-9-11 éves korosztályt is. Ez az egyesület foglalkozik Gyomaendrődön az utánpótlás neveléssel. Fiatal szakemberek oktatják a labdarúgás alapjait a kezdő játékosok számára. Reményeink szerint 4-5 éven belül sok tehetséges gyermek kerül ki a kezeik közül.

A korosztály eredménye, hat nevezett csapattal a „C” csoportban:

2. Gyomaendrőd FC 5 mérk. 4 győz. 0 dönt. 1 ver. 22-18 12 pont

Az elnökség megköszöni a csapatok tagjainak és edzőinek az egész éves hozzáállást, a szurkolóink biztatását, valamint támogatóink segítségét, akik áldoztak a gyomaendrődi labdarúgásért.
Fülöp Zoltán

Jégvirágok, téli fények...

(írta: Benke Mária)

Jégvirágos ablakomon
merengek szép tavaszokon.
Számomra minden évszak szép
elém tárul e fagyos kép!

Téli fények szikráznak,
havas tájon cikáznak.
Hó csikorog lábam alatt,
lábnyom látszik, merre halad...

Mesés a jégvirág,
legyen inkább hóvirág.
Még szebb a tavasz hírnöke
a kikeletet jelző virág színe.

Csodálom e téli képet,
emléket idéz, sok szépet.
Jégcsap lóg az ereszen,
csillog, eltörök s felveszem...

Vecsés, 2012. december 15.

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

JANUÁR

V	13
H	14
K	15
Sz	2 16
Cs	3 17
P	4 18
Sz	5 19
V	6 20
H	7 21
K	8 22
Sz	9 23
Cs	10 24
P	11 25
Sz	12 26
V	27
H	28
K	29
Sz	30
Cs	31
P	
Sz	

Megüdvözöllek régi bűn dalával
Remények éve! áldom jöttöd.
Oh, tegy irgalmat e szegény hazával!
Ha bűnhödénk, elég a bűnhödöt,
S elég viselni – ha mint Jób – keresztünk;
Szirt is leroskad, nem hogy férfi-váll.
Ne csalj, ne csalj, midőn remélni kezdtünk,
Még egy csalódás: annyi mint – halál!
/ Arany János /

Disznóvágás...

(írta: Benke Mária)

Régen vót, de a minapába eszembe jutott, hogy gyerek koromba' milyen nagy telek vótak. Oszt mikor karácsony előtt elgyűtt az idő, lévagtuk az egyik disznót.

A férfiemberek csinýták a naggya munkát, az asszonyok, meg szorgoskodtak körülöttük.

A hunyai tanyák egyikén /Békés megyében, a viharsaroknak nevezett helyen/ lakott Benő bátyám, Anyám testvérbátyta, náluk készütek levágni a disznót.

Vót vagy mínusz 25 fok hideg, a tanya körü' hatalmas nagy vót a hó.

Hajnalba, még nem is pirkadt az Apám, Benő bátyám, meg Józsi bácsi a másik sógora kimentek kötelekkel, hogy kihozzák az ólból szegény disznót.

Mivel kutya hideg vót, előbb megittak egy maguk főzte jófajta pájinkát, hogy ne fázzanak. A disznóvágás úgy kezdődött mindég, hogy az erős kötelet szegény jószág lábaira kötötték, kihúzták vele az ólból, majd mikor már ketten jó erősen tartották, kirántották alóla egyszerre a lábait, a harmadik meg a nagykéssel szíven szúrta. Mivel Benő bátyám vót a legmagasabb, szép szál erős ember, rája esett a választás, Ő szúrja meg a disznót. A művelet el is kezdték, s mikor mán a disznó kinn vót az óljából, akkó kirántották a kötelekkel a lábait, Benő bácsi átvette az egyik lábát a disznón, kezében a nagykéssel és szúrta, de nem találta el a szívet. A disznó utolsó erejével védekezett, felállt és vérző testtel visítva a hátán lovagolva vitte a tanya udvarán szegény rémült Benő bátyám.

Nagy nehezen aztán csak sikerült megölnie a cocát és az ijedségre ittak még egy vagy két pájinkát. Akkoriban a porzsölés még nem volt ilyen, mint manapság, hanem az úgy vót, hogy a leölt állatot a hátára fordították a négy lábával az égnek, maj' vastagon rászórtak szalmát, amit meggyűtöztak, oszt mikor már jó égett és porzsólta a disznó szőrit, akkor kapargatni kezdték, ezt egészen addig ismételték, amíg szép fehér nem lett a bőre.

No ez a három deli férfi ember hátára fektette a disznót, jó vastagon megszórta szalmával oszt, bementek még egy pájinkát inni, mert nagyon hideg vót.

Akkoriba az emberek mindig bolondoztak egymással, megviccelték a másikat, s ezen, jókat derültek. A szomszéd tanyából a komák figyelték a hajnali jelenetet, oszt mikor bementek a disznóvágók pájinkázi, gyorsan elhúzták a disznót a szalma alól, és a helyére egy négylábú talicskát raktak felfordítva, arra szórták a szalmát és elbújtak, várták a hatást... A három „böllér” előkerült – kissé kapatos állapotba a házból – oszt meggyűtötték a szalmát a disznónak vélt talicskán...

Vártak, vártak, a szalma nagy lánggal égett, no meg akkor már a jó száraz fából készült talicska is, s egyre kisebb lett a kupac. Látták ám ők, hogy valami nem stimmél, de mivel jó bepájinkáztak, egyikük sem merte szóvá tenni, félt, hogy be van tán rúgva, oszt kiröhögik a többiek. Csak álltak, vártak, és a láng alábbhagyott, a parázs, a hamu egyre kisebb kupac lett.

Egyszer aztán Benő bácsi megszólalt:

Sógor, hát hún a disznó?

Mit tudom én, Te sé látod?

Nem hát.

Akkor jó, mer' mán azt hittem, hogy túl sokat ittam...

Hát mi a fészkes fene törtíphetet? – kérdezte Benő bácsi, s körülnézett. A szomszédék már a hasukat fogták nevetükben, mire szóltak nekik, hogy nem hiányzik esetleg a disznójuk?

No iszen! – Hát az meg, hogy kerűt oda át?

Nagy nevetések közepette visszahúzták szegény párát porzsölésre, de előbb a huncut szomszédok egy fél liter jófajta pájinkát kértek cserébe.

Gazduramék örömmel adták a jó erős nedűt, örűtek, hogy meg van a disznó.

Utána mán csinnyán bántak a pájinka ivással, nem szerették vóna, ha a disznóvágásból nem kolbász, hurka, meg mindenféle finomság kerűl az asztalra... Féték az asszonynéptű, mer azok meg pöröltek velük mindenér', oszt nem akarták, hogy megtuggyák, hogy hogy jártak. Akkor aztán kaptak vóna a pájinkázásér' rendesen...

Hát így esett gyerekkoromba' a disznóvágás, sajnos nem vótam ott, csak a szüelim mesélték el a testvéremnek, meg nekem... Mi akkor még aludtunk, hajnalba' különben is, ha lábatlankodtunk, azt mondták jó Szülénk, hogy ne gyűszmékeljenetek mán folyton...

(A tájszólás pedig békési és bihari, mert anyám endrődi, apám ujirázi születésű volt. Jól esett felidézni ezt a történetet és megosztani Önökkel is, kedves Olvasóim.)

Vecsés, 2012. december 13.

RÉGI-ÚJ
KISNAPTÁR
1957-1991

ELSŐKÉNT ÁRULTUK AZ UTCÁN
'56 KARÁCSONYÁN, REMÉNNYEL
ÍRTUK OKTÓBER 23-ÁT ÜNNEPÜL
MA ISMÉT IDŐSZERŰ: '57 NAPJAI
91 NAPJAIVAL EGYEZŐEK.

ADJANAK ÖRÖMET
NAGY KÖLTŐINK
KIS VERSSORAI!

1957 * BICZÓ TAMÁS * 1991

1991
2013

Kedves Olvasók! Régi-új kisanptár – címmel ezen az oldalon új sorozat indul. Ez az 1957-es évről készült naptár ebben az évben is aktuális, hisz a 2013-as esztendő napjai egybeesnek az 1957, és 1991-es évek napjaival.

E sorozattal emlékezünk azokra az ifjakra, akik ezt a naptárt 1956 karácsonyán árulták a pesti utcákon, és emlékezünk a naptár rajzolójára, Biczó Tamásra, aki számos könyv írója és útikönyvek térképeinek rajzolója volt. Gyakran megfordult Endrődön, mivel a felesége – Kovács Jolán - endrődi volt. Az Endrődiek Baráti Körének is tagjai voltak.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Advent

Iskolánkban a téli ünnepek hagyományait, szokásait egy egész iskolát átfogó projekt keretei között ismerték meg tanulóink. A szervezés a 7. évfolyam feladata volt. Minden hét utolsó napján meggyújtottunk egy-egy gyertyát az adventi koszorún, meghallgattunk néhány szép gondolatot az ünnepvárás időszakáról és közösen elénekeltünk egy szép, hangulatos dalt.

Iskolánkba újra eljött a Mikulás, érdem szerint kiosztotta ajándékait. A gyerekek versekkel, dalokkal, rajzokkal köszönték meg neki. Az iskola folyosóit az osztályok által készített tablók is díszítik, melyek különböző országok karácsonyi szokásait mutatják be. Az osztályok vendégségbe mentek egymáshoz, műsorral, maguk készített ajándékkal kedveskedtek egymásnak.

Délutánonként kézműves foglalkozásokon vettek részt, ahol szebbnél szebb karácsonyi dísz tárgyakat készítettek. Az alapanyagot a szülői közösség finanszírozta. Lelkes szülők vállalták ezek árusítását, kiegészítve finomabbnál finomabb maguk sült süménnyel. A vásár eredményességét mutatja, hogy megötszörözték a befektetett pénzüket. A bevételt az osztályok közösen használhatják fel.

Karácsonyhoz közeledvén az alsó és felső tagozatosok az ünnephez kapcsolódó filmeket néztek meg. Délutánonként mesét hallgathattak az érdeklődők.

A tornateremben téli ügyességi játékokban - hóemberépítés, hógolyódobálás, téli kép kirakása - mérték össze erejüket a csapatok.

A negyedikesek ellátogattak az óvodákba és az idősek otthonába, ahol ünnepi műsort adtak.

Kollégistáink bensőséges műsorral köszönték meg nevelőiknek, támogatóiknak a gondoskodást.

Az adventi időszak zárásaként szép karácsonyi ünnepséget tartottunk a tornateremben, ahol énekek, versek, jelenetek, táncok és az endrődi betlehemes vitt minden résztvevőt közelebb a szeretet ünnepe meghittségéhez.

A jobb nyelvtanulásért

November második felében, iskolánkban két alkalommal rendeztek továbbképzést az angol nyelvszakosoknak. Az Oxford Kiadó által szervezett továbbképzésen a 7. b osztályosok segítségével mutatták be az új tankönyvet az érdeklődő pedagógusoknak.

A Grimm Kiadó szótármódszertani továbbképzésén 25 nyelv szakos kolléga vett részt a környékbeli iskolákból. Megismerkedtek a kiadó tanulóknak szánt szótáraival, a jövő online szótárrendszerével, módszertani ötleteket kaptak. Ajándékol minden résztvevő egy-egy szótárt választhatott és iskolánk is gazdagodott angol szótárakkal.

Sporthírek

A kecskeméti regionális terematléikai versenyre Békés megye 32 fős válogatottjába 4 tanulóknak került be. Az U 11-es korosztályban a „B” csapat ezüstérmet szerzett, melyben tagok voltak Kovács Ágnes és Tarsoly Tamás. Az U 13-as „B” csapatunk ötödik helyen végzett, itt Nyemcsok Judit és Zanyik Elizabet voltak csapattagok.

A Körzeti Diákolimpia úszóversenye 5 iskola több mint 50 alsó tagozatos tanulójának részvételével zajlott Gyomaendrődön. Iskolánkból 7 fő vett részt, közülük a legeredményesebb Bencsik Adrián, aki a II. korcsoportban aranyérmet szerzett az 50 méteres mellúszásban, majd a megyei döntőn a középmezőnyben végzett. Két bronzérmet szerzett Fekécs Hanna az I. korcsoportban, 50 méteres hát- és 50 méteres gyorsúszásban.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Az elsősök nagyon örültek a Mikulásnak

A betlehemes játékot a hatodikosok adták elő

Karácsonyi vásár a zsibongóban

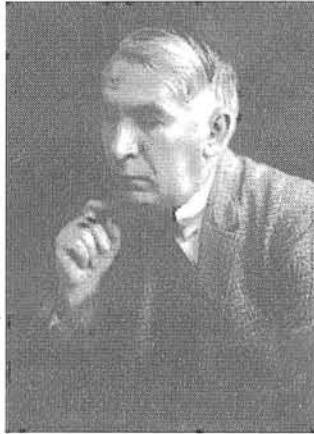
A másodikosok megajándékozták a hatodikosokat

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Móra Ferenc:

JÁNOS REMETE

Sok nagy úrnak a nevét elnyelte az idő, aki a Mátyás király udvarában pusztította a kenyeret, de a János remetéét nem nyelte el. Pedig az bizony nem sokat koptatta a budai Vár aranyos küszöbét. Kint remetéskedett a budai hegyek közt, azok közül a legmagasabbat máig is őróla nevezik János-hegynek.

Afféle mezítlás remete volt az a János, mégis fél ország tele volt a hírével.

Azt tartották róla, hogy ésszel van tele a feje búbjától a lába ujjáig. Még maga Hollós Mátyás is szívesen beszédbe ereszkedett vele, ha a barlangja körül vadászgatott, pedig ő nemigen szokott észért a szomszédba menni.

Egyszer a szemére is térítették az udvari urak a János remetéhez való jóindulatát.

- Miért van az, urunk, hogy mindnyájunknál többre tartod azt a fatalpú remetét? - kérdezték tőle zúgolódva.

- Azért, mert több esze van, mint mindnyájatoknak együttvéve - nevette el magát a király. Fölszúdultak erre az urak, mint a kifüstölt darazsak. Maga Mátyás is megbánta a nagy őszinteséget. Tréfával akarta elűzni hívei bosszúságát.

- Tegyük egy próbát, urak! Idehozatom János remetét, hadd látom, ki tudtok-e fogni rajta!

El is ment az aranyos hintó János remetéért, vissza is jött az aranyos hintó, de János csak mögötte ballagott. Azt mondta, nincs ő megsántulva, hogy kocsin járjon.

- Lenyelem a fejem, ha csúffá nem tesszük ezt az együgyű embert - sűgta oda az udvari kapitány az udvari könyvtárosnak, ahogy a budai remetét meglátta.

Jánosnak csakugyan olyan ábrázata volt, mint aki háromig se tud olvasni. Kopott ruhája kirojtozódott, kötéllel volt átkötve a derekán, borzas hajában egy-két szénaszál is bujkált, a szemét pedig ijedten sűtötte le, mikor a sok nagyurat meglátta.

- Ne félj, szolgám - bátorította a király nyájasan -, azt akarják kipróbálni az urak, mekkora a tudományod.

De bizony János erre a biztatásra sem mert föltekinteni, s a nagy tudományú udvari püspök szinte restelt vele szóba állni. Csak úgy félvállról vetette oda neki a kérdést:

- Hát azt tudod, ugye, atyámfia, hogy az Úristen mindent megtehet?

- Nem lehet biz az, püspök atyám - vágott közbe alázatosan János.

Lett erre nagy zúgás, maga Mátyás is összeráncolta a homlokát, a püspök pedig haragosan kérdezte:

- Hát mit nem tehet meg az Úristen?

- Hegyet völgy nélkül ő sem teremthet - felelte szelíden János. De úgy hátrahúzódott erre a püspök úr, mint aki nagyon szeretné, hogy senki se lássa meg. Annál biztosabb volt a dolgában az udvari könyvtáros. Az olyan kérdést adott, amire maga se tudott volna felelni:

- Azt mondd meg, te remete, hol van a világ közepé?

- Éppen itt, ahol állok - felelt meg János -, ha nem hiszed, uram, mérd utána!

A tudós könyvtáros úgy ellépkedett, mintha mindjárt meg akarná lépni a világ közepét. Annál hányavetibben állt elő az udvari kapitány.

- No, remete, én könnyűt kérdezek tőled. Olyant, amit mindenki tud. Azt mondd meg, mi a különbség köztem meg a lovam közt?

- Semmi se, uram - felelte a remete gondolkodás nélkül.

Lett erre olyan nevetés, hogy a püspök úr is megbékült, meg a tudós könyvtáros is, csak a várkapitány kapkodott kardjához.

- Sose bántsát az a gyíklesőt, hívem - ütött a vállára Mátyás -, inkább a kést, villát forgassuk helyette.

Azzal az egész udvar bevonult a nagy márványos ebédlőbe, hol csupa arannyal volt fölterítve a nagy diófa asztal. Jutott ott hely mindenkinek, Jánosnak éppen a király mellett.

- Fogj hozzá, szolgám - merítette Mátyás a suhantott levesbe az aranykanalát -, minden becsületes ember megeszi a levesét.

Elte volna ám szegény János, ha kanala lett volna, csakhogy azt elfelejtettek neki adni. Mégpedig szántszándékkal felejtették el, ahogy a sok nevetésre görbült szájról látta. Arra aztán ő is elnevette magát, kétfelétört egy kalócscipót, kiszedte a feje belét, a hajával meg úgy bekanalazta a drága jó levest, hogy öröm volt nézni.

Hamarább készen lett, mint a többi az aranykanállal. Akkor aztán szépen kétfelét szakította a cipőhajat, és utánaküldte a levesnek:

- Minden becsületes ember megeszi a kanalát - huncyorított oda a királyra.

De senki se tudott ott többet enni a nagy nevetéstől, s attól fogva senki se vetette szemére Mátyásnak, hogy olyan sokra becsülte a nagyészű János remetét.

Télen...

(írta: Benke Mária)

Hempereg a napfény, vakító szűz havon,
Hógolyózni kéne, ez jó alkalom.
A telet szemlélni, vidámnak lenni,
térdig járni benne, játszadoxva menni...

Vígság, kacagás hallatszik a légben,
gyereksereg szalad a messzeségben.
Húzzák a szánt, bukdácsolnak a hóban,
téli szünet van, bővelkednek jóban.

Sok gondra, bajra sohasem figyelni,
Az Életünkben végre „útra” lelmi...
Megpróbálni szebbé - jobbá tenni,
valami módon csak boldoggá lenni.

Állok, tünődöm a tél szépségein.
Merengek belvív-árvív „vétségein”
Tőlünk az Isten, mintha elfordulna,
ennyi bajt, ránk vajon miért zúdítna?

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Ajándékba: cipősdoboz!

2012. december 5-én Budapestre látogatott a Kis Bálint Általános iskola 8. a osztálya, hogy a Kolibri Színházban megnézze a Marió és a varázsló című darabot.

Előtte úgy döntöttek, hogy ismét részt vesznek a „cipősdoboz akcióban”, amely arról szól, hogy a Baptista Szeretetszolgálat a rászoruló gyerekeknek karácsonyi ajándékot gyűjt.

Minden gyerek megérdemli karácsonykor, hogy szívének kedves ajándék kerüljön a fa alá. A 8. a osztály telerakott négy cipősdobozt apró – cseprő tárgyakkal, és elvitte a Nyugati téri gyűjtőpontra. Meglepetésükre, ők is kaptak 1-1 hűtőmágnest.

Jó volt látni, hogy ezért a nemes ügyért összefogott az egész Magyarország!

Megbeszélték, hogy jövőre is ösztönzik azt a közösséget, amelynek tagjai lesznek, hogy járuljunk hozzá a rászorulóknak ünnepi boldogságához.

Uhrin Barbara 8.a

Fotó az egyik szavalóversenyről

Jeleskedtek magyarból és matematikából

A békéscsabai Andrassy Gyula Gimnázium több tantárgyból tanulmányi versenyt hirdetett a végzős nyolcadikosoknak. A Kis Bálint Általános Iskola két tanulója a legelőkelőbb helyen végzett a nemes versengésben.

- Nagy Noémi 8. a matematika tantárgyból: **első helyezett**
- Deli Csenge 8. b pedig magyar nyelvtanból - és irodalom-ból szintén **első helyezett lett**

Nyolc év kitartó munkája, szorgalma, tudása érett meg. Felkészítő tanárok: Fekécs Éva és Forgácsné Gyetvai Krisztina. Gratulálunk!

Szavalóversenyek

2012. november 17-én rendezte meg a gyulai Karácsony János Katolikus Gimnázium a XII. **Simonyi Imre Emlékversenyt**. **Uhrin Barbara 8. a** osztályos tanuló: **harmadik helyezett lett**. Egy szabadon választott és egy kötelező verset bírálta a szigorú zsűri. Három nappal később Sarkadon, az Ady-Bay Gimnáziumban három tanuló képviselte a Kis Bálint Általános Iskolát, az Ady-napok alkalmából rendezett szavalóversenyen. A következő eredmények születtek: Uhrin Barbara: negyedik helyezett, Fekécs Fanni: ötödik és Kriszt György: hatodik helyezett lett.

Versmondók a Ki mit tud és Színjátzó Fesztiválon - Tér-ségi Ki mit tud és Színjátzó Fesztivált rendezett a dévaványai Általános Művelődési Központ. A Kis Bálint Általános Iskolából vers kategóriában négy diák indult. Weigert Csengét és Uhrin Barbarát kiváló teljesítménye miatt az elsők közé sorolta a zsűri. Fekécs Fanni és Kriszt György pedig a jó eredmények örülhet.

A diákok felkészítő tanára: Hunya Jolán tanárnő.

Nyelvész-sikerek az országos döntőn

2012. december 9-én, a budapesti Műegyetemen rendezték meg az Arany János magyar nyelvi verseny országos döntőjét.

A megmérettetésen iskolánkat 5 felsős diák képviselte.

Méltán lehetünk büszkék tanítványainkra, hiszen igazán szép eredményeket értek el:

- Gál Bence 4. hely
- Deli Csenge 7. hely
- Czikkely Hanga 8. hely
- Ladányi Sára 8. hely
- Almási Lili 10. hely

Felkészítők: Forgácsné Gyetvai Krisztina és Hunya Jolán tanárnők.

A Kis Bálint Általános Iskola eseményei

A Kis Bálint Általános Iskola irodalmi színpada és énekkara kedves, szívhez szóló műsorral köszöntötte **advent második vasárnapját**, december 9-én lángra lobbant a második adventi gyertya is. A gyermekeket felkészítette: Gordos Zsuzsanna és Hunya Jolán tanárnő.

December 18-án a kisebb gyermekek **Hevesi Imre koncert-jét** tekintették meg a Hősök úti épületben.

December 19-én a Rénszarvas Kupa került megrendezésre a Varga Lajos Sportcsarnokban, osztályonként 2-3 tanuló részvételével. A különböző ügyességi – és sorversenyekben mindenki győztes volt, hiszen arany, ezüst és bronzérmeket kaptak a gyermekek jutalmul a „rénszarvastól”. Szervező, segítő pedagógusok: Csapóné Pap Zsuzsa és Hornokné Lapatinszki Gizella.

December 19-én - régi hagyományt elevenítettek fel a tanárok - „**Ügyes kezek délutánja**” címmel a Német Nemzetiségi Önkormányzattal együtt szebbnél szebb angyalkák, asztali – és karácsonyi díszek, „keltek életre” a tanár nénik és a gyerekek keze által.

December 21-én, az utolsó tanítási napon a Hősök úti iskolában az alsós gyermekek meghitt, szép műsorral kedveskedtek az iskola minden dolgozójának és tanulójának. Felkészítő nevelők: Kovácsné Bácsi Ilona és Gordos Zsuzsanna.

Ügyes nyelvészek

Területi oldal

Párbeszédben

- Mennyi forma, mennyi szín! – mondtam nevetve, miközben a Kislátóhoz értünk.

Sűrű, vastag ködben lebegett minden. A délután összes szürkesége beleszorult a völgybe, eltakarva szemünk előtt a látnivalókat.

- Mit látsz? – kérdezted előcsalogatva belőlem a játékot.

-... látom az út csíkját – mélyítettem kissé a hangomon – mellette a folyó ívelését, a megművelt földek tábláit, szétszórta házakat, foltos erdőket, havas domboldalakat... látom, néhányan útra keltek!

- Már éen is láátoom... - húztad a szavakat -, pedig nem látok semmit!

- Olyan ez – magyaráztam -, mint mikor nagy magasságból rálátunk a habos, vaskos, szétterült felhőtakaróra... mindent eltakar... de tudom, lent, e zártág alatt, Isten alkotta térben emberszabdalta formák vannak. Tudom, hogy vannak... hogy ott vannak.

- S ha lenről nézed ugyanezeket a felhőket! Akkor mit látsz? – fűrésztet a gomolygást.

- Feketéség zárja el a Napot. Majd a szürke telepszik rá, ragad bele mindenbe. Amott felhőfoszlányok jönnek jelentéktelenül. Bármelyik nyomasztóvá válhat. Gondjaink is úgy jönnek, mennek, mint az elnehelző felhők. Megjelennek, ránk telepednek, elzárnak. Éltető Forrásunktól.

- Engem tizenöt éve szólított meg Valaki. Csak annyit mondott, jöjj hozzám, igyál, ha szomjazol... És én mentem. A Vízről, amelyet adott, előbújít életem romjai alól a zöld hajtások. Azóta is iszom az Éltető Forrást... s bár felhőim olykor igyekeznek elzárni a Napot, mégis ragyogásban élek.

Mindketten hallgattunk. Néhány fős csoport közeledett. Hangzavar, harsány mondatok kísérték őket.

- Most minek jöttünk ide? – szólt az egyik elégedetlen.

- Nem látok semmit! A nagy szürkeséget akarjátok nézni!- replikázott a másik.

- Délelőtt még láttunk volna valamit! – csatlakozott a harmadik prémekek közül.

- Mondtam, hogy ne másszunk ezért a szürkeségért ennyit! – hallatszott a baseball sapka alól.

Dohogás, bosszankodás. Patogtak az apró kavicsok, nyikorogtak a pallók. Fordulat akkor következett be, amikor előkerültek az uzonnás tászkák, szendvicsek, s ez szemmel láthatóan békét hozott.

Rövid idő múlva továbbálltak. Néhány perc és már csak a semmibe vesző, távolodó hangok jeleztek hullétüket.

Lassan mi is szedelőzködtünk. A gomolygó köd ellenére folytattuk utunkat. Hiszen mi lehet izgalmasabb, mint a már kitaposott utak megkeresése, korlátozott érzékeink kiterjesztése a Világban, mely csupa titokzatoság. A Gondviselésbe vetett teljes bizalom.

- Talán ez a legnehezebb – érezkedtem alá a szurdok patakmedrébe, hatalmas gyökerekbe kapaszkodva -, tevékenységeink hálójában, rendezkedő énünk uralma alatt meghallani azt a Hangot, megsejteni azt a Tervet, és elfogadni.

Apró madarak rebbentek fel a levéltelen ágakról, főntről egy harkály erőteljes kopogása jött. Alattunk kiálló kövek, bomló levelek fanyar illata, s a vígan csörgedező patak.

- Figyeld a csobogást! – mondtad, miközben letelepedtél egy kidőlt fatörzsre. Mennyi elevenség! Ha tartós a figyelmed, ez az elevenség egy idő után átjár, betölt, kimos belőled minden szennyeződést, minden lényegtelent.

- Kezdetben volt a Figyelem! – bűjt elő egy régi mondat.

-... a Figyelem kétirányú...

- Isten tekintete alatt...- idéztelek, miközben néztem a víz táncát. Ezt kellene tudatosítanunk.

-... és Istenre figyelve - fejezted be a mondatot. Ez a két irány átalakít és képessé tesz. Emlékszel Péterre! Amíg figyelmed Jézusra szögezi, tud a vízen járni. De elmerül, mikor más vonja el figyelmed. A félelem mélybe húzza.

Szürkén-feketén tátogott előttünk a szurdok. Nem volt kérdés, a patakmedret követjük tovább. Síkos kövek, vaskos avar, letört ágak mindennütt. Méterekkel lejjebb, előttünk, mintha mozgó alakot észleltünk volna. Egy ember alakját.

- Talán eltévedt...

- Talán a ködben lebegő Világ miatt van itt... - mosolyogtál rám.

Lassan haladtunk, már a teljes csendben.

- Hol vagy! – hívtál megint a közös játékra.

- Tudtad! A figyelmem... most éppen nem itt. Gondolataimba gabyoldva – vallottam be.

- Akkor nem is hallhattad...

- Mit!

- „Békesség nektek!” Ezt mondta valaki az előbb.

- Oda nézz! – kiáltottuk szinte egyszerre a meglepetéstől.

A gomolygást, mintha aranycsíkok szabdalták volna egyre sűrűbben és sűrűbben. Pára, vízcsepp ült mindenütt. Apró dudorként, lepottyanni készülő ezernyi kis lámpaernyő formájában, ágak, gallyak, vesszők fonatában, a völgy fainak kinagyított hálójában. Egyre több lámpacsepp gyuladt ki, amint elérte egy-egy fénysugár. A szurdokot – mélyén az önmagát most megmutató patakkal – ezernyi és ezernyi lámpácska világította meg.

„Békesség nektek!...”- futottak szét a szavak e kivilágítottágban, a gazdagon feltáruló formák és színek között.

Polányi Éva

Babits Mihály: Zsoltár férfihangra

- Consolatio mystica -

Tudod hogy érted történnék mindenek - mit busulsz!

A csillagok örök forgása néked forog

és hozzád szól, rád tartozik, érted van minden dolog

a te bűnös lelkedért.

Ó hidd el nekem, benned a Cél és nálad a Kulcs
Madárka tolla se hull ki, - ég se zeng, - föld se remeg,
hogy az Isten rád ne gondolna. Az Istent sem értheti meg,
aki téged meg nem ért.

Mert kedvedért alkotott mennyet és földet s tengereket,

hogy benned teljesedjenek, - s korok történetét

szerezte meséskönyvedül, - s napba mártotta ecsetét,

hogy kifesse lelkedet.

Kinek színezte a hajnalt, az alkonyt, az emberek arcát! Mind teneked!

És kinek keveri sorsokat és örömet és bánatot,

hogy gazdag legyen a lelked! És kinek adott

annyi bús szerelmeket,

szerelmek bűnét és gyászát! s hogy bűn és gyász egysúlyú legyen,

eleve elosztott számodra szépen derűt és borút,

sorsot és véletlent, világ nyomorát, inséget, háborút,

mindent a lelkedre mért

öltöny gyanánt: - úgy van! eónok zúglak, tengerek száradtak, hogy a lelked: legyen,

császárok vétkettek, seregek törtek, hogy megkapd azt a bút,

amit meg kellett kapnod, és világok vihára fűt

a te bűnös lelkedért!

Mert ne gondold hogy annyi vagy amennyi látszol magadnak,

mert mint látásodból kinőtt szemed és homlokod, úgy nagyobb

részed énedből, s nem ismered föl sorsod és csillagod

tükörében magadat,

és nem sejtéd, hogy véletleneid belőled fakadnak,

és nem tudod, hogy messze Napokban tennen erőd

ráng és a planéták félreahíjtják pályád előtt

az adamant rudakat.

Izós Ízek

Január

Borleves

Egy tojást 1 kávéskanál liszttel jól elkeverünk és 3 dl vízzel felhígítjuk. Hozzáöntünk fél liter szegfűszeggel, citromhéjjal (esetleg fahéjjal, kevés borssal) ízesített felforralt bort, teszünk bele kb. 5 dkg cukrot, és habverővel keverve addig főzzük, amíg sűrűsödni nem kezd. Csészékbe szűrve melegen tálaljuk, esetleg tejszínnel díszítjük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

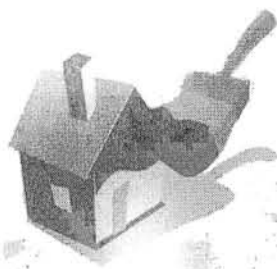
METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények,
hűtőszekrények, fa-

gyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szegek, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

*Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!*

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű
felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot
is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalera)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új
vendégemet teljes körű női-, férfi és
gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házzhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

INTER
NYELVSTÚDIO

Nyeletanfolyamok, kezdőknek és haladóknak:
egyéni, páros, kicsi csoportos, igény esetén hétféteken

Kezdő angol és német

- 30 órás külföldi munkavállaláshoz
- **Ráérős tanfolyam:** heti 1x60 perc, 500 Ft/ó

Üzleti angol és üzleti német – csoportos

Minimum alapkörű tudással

Felkészítés állásinterjúra (10 óra)

Iskolás angol és német felsősöknek 500 Ft/ó

Külföldi álláslehetőségek:

vendéglátás, gyári munka, feltétel: alapszintű nyelvtudás
támogatott képzések cégeknek: TÁMOP pályázat keretében

Érd.: 06-20/947-1603; www.internyelvstudio.hu

Inter Nyelvtudó, Kossuth út 18. hétfő-péntek: 14.00-18.00óra

aki szeretné az állami támogatást igénybe venni, regisztráljon a
www.tudasodajovod.hu honlapon, tájékoztatásért hívja a 20/22-970-22.

Fényképalbum

Csoportkép 1942
Hunya, Csárda völgy

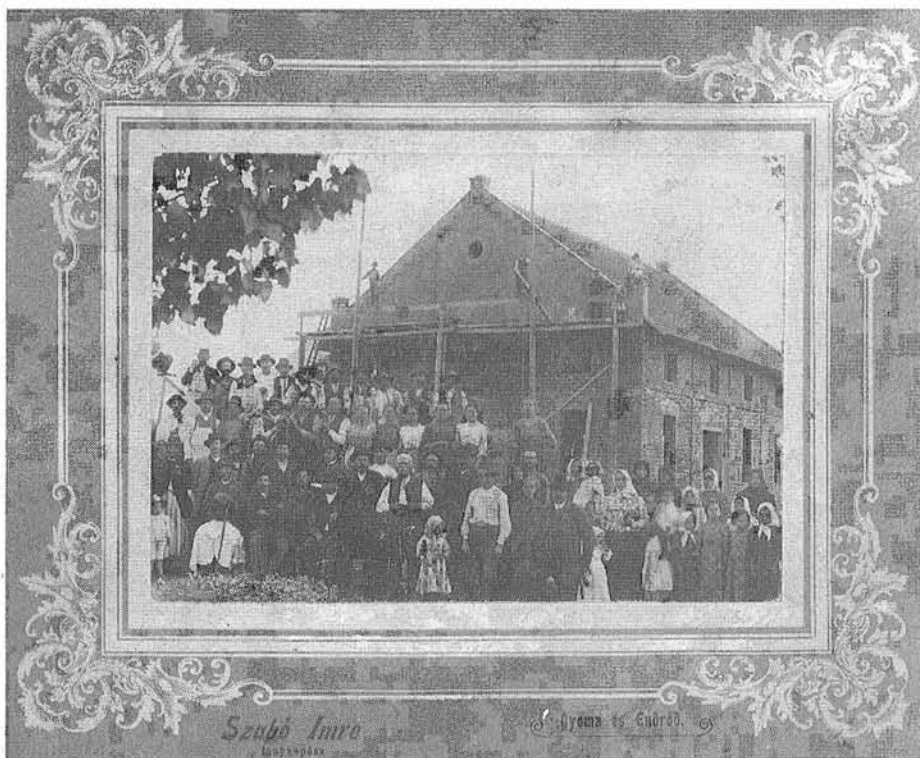
Hunyai malom 1931

Beküldő:
Geller Magdolna

Az endrődi vásártérrel szembeni malom építése 1909-ben. A legelső sorban hosszú, fehér hajjal és kalappal a kezében Gellai József

Szabó Imre, híres gyomai és endrődi fényképész fotója, aki a decemberi számunk Fényképalbumában volt látható

Beküldő: Uhrin Frigyesné, Hunya

Gyomaendrődi adventi gyertyagyűjtés

Fotók: Sóczó Géza

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Téli ajánlataim:

- kandallók, szeneskályhák, füstcsövek
- műanyagbordók, demizsonok, műa. kannák
- őszi műtrágyák, lemosó vegyszerek
- virágföldek, virágtápok, műa. cserepek
- fóliák, takaróponyvák, műa. zsákok
- kéziszerszámok, szegek, csavarok
- munkaruhák, munkavédelmi bakkancsok
- védőkesztyűk, gumicsizmák, esőruhák
- silonc tömitések, pürhabok, ragasztók
- izzők, elemek, zárok, lakatok
- viaszosvásznak, fürdőszobaszőnyegek
- szőnyegek 2x3m, futószőnyegek
- konyhai eszközök, üstök, üstházak
- alu létrák, ruhaszárítók, vasalóállványok
- kutya-mascka eledelek, madáreledelek

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ